

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzeratj do 30 petič à Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3.—, večji inzerati petič vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. — »Slovenski Narod« volja mesečno v Jugoslaviji Din 12, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisj se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo

Ljubljana, Knaflcova ul. 5

Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

MARIBOR, Grajski trg 8. — NOVOMESTO, Ljubljanska cesta, tel. št. 26.

PODRUŽNICE:

CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 190. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — Račun pri pošti, ček. zavodu v Ljubljani št. 10.351

VAŽNE SPREMEMBE PRI KRANJSKI HRANILNICI

Ban je razrešil dosedanji upravni odbor Kranjske hranilnice in imenoval novega z dr. Ravniharjem na čelu

Ljubljana, 30. aprila. Kakor izvemo, je ban dravske banovine razrešil dosedanji upravni odbor banovinskega denarnega zavoda, bivše Kranjske hranilnice, ki jo je banska uprava prevzela od bivše oblasne samouprave, ter imenoval nov upravni odbor. Novi odbor se je na svoji snočni seji konstituiral tako-le:

Predsednik: dr. Vladimir Ravnihar, odvetnik v Ljubljani;

podpredsednik: Rado Hribar, industrialec v Ljubljani;

člani: Franc Finžgar, župnik v Ljubljani; dr. Janko Kovačec, rav. podružnice Gospodarske zadr. banke v Mariboru;

dr. Niko Zupanič, ravnatelj muzeja v Ljubljani.

Jernej Pinter, bivši ravnatelj Jadranske banke in posestnik v Ljubljani;

dr. Karel Kuhelj, odvetnik v Ljubljani.

V nadzorni odbor so imenovani: Alojzij Pavlin, posestnik in gostilničar v Podbrezju; Anton Meden, posestnik, Begunje pri Cerknici; dr. Česnik, odvetnik v Novem mestu; Ivo Rudež, graščak v Ribnici.

Prejšnji upravni odbor je bil sestavljen tako-le:

Predsednik Ivan Avsenek, bivši oblasni poslanec in posestnik v Ljubljani; podpredsednik: Karel Čeč, ravnatelj Jugoslovanske tiskarne v Ljubljani;

člani: Franc Finžgar, mestni župnik v Ljubljani; dr. Vladimir Ravnihar, od-

vetnik v Ljubljani; dr. Friderik Luckmann, odvetnik v Ljubljani; Gabrijel Oblak, župan in tvorničar v Dol. Logu; Vinko Rezman, župan in veletržec v Radovljici.

Od prejšnjih članov nadzorstva so izpadli Hinko Lebingar, župan v Liti, Ranžinger, spediter v Ljubljani in I. Skubic, dekan v Ribnici, tako da je ostal v nadzorstvu samo dr. Česnik.

Stari upravni odbor je bil izvoljen za štiri leta od prejšnje ljubljanske oblasne skupščine. Od starega odbora sta ostala v novem odboru torej samo dr. Vladimir Ravnihar in župnik Franc Finžgar. Kaj je bil povod za to izpremembo, zaenkrat še ni znano.

Tihotapstvo orožja v Indijo

Indijski nacionalisti se oborožujejo z orožjem iz Afganistana — De-bata o indijskih izgrelih v angleškem parlamentu

Lahore, 30. aprila. Indijskoafgansko mejo stražijo močne angleške čete. Posebno močno je zastražen prelaz Klyber. Te odredbe spravljajo v zvezo s tihotapstvom orožja v Indijo. V Pešavarju je ubila bomba nekega indijskega trgovca. Policija meni, da je trgovec sam nosil bombo, ki je nenadoma eksplodirala. Oblasti so odredile obširno preiskavo, ker menijo, da je skritih v mestu še več bomb. V Kalkuti je aretirala policija 15 sumljivih vseh V Secunderabadu so oblasti nenadoma preiskale 15 hiš, kjer so našle veliko obtežilnega materiala. Policija je aretirala več oseb, ki so pisale grožnja pisma visokim vladnim uradnikom.

London, 30. aprila. AA. Včeraj se je sestal po velikonočnih praznikih zopet angleški parlament. Na dnevnem redu so bile razne interpelacije. Konservativni voditelj Baldwin je vprašal tajnika za Indijo, ako more poročati o položaju v Indiji. Tajnik

za Indijo je odgovoril, da ne more veliko dodati poročilom, ki so bila objavljena v časopisju. V Karadžiju je prišlo med sodno razpravo proti 6 glavnim voditeljem nacionalističnega gibanja do resnih nemirov. V Sindu je množica vdrla v prostore sodišča. Policija je bila prisiljena streljati, da prepreči nadaljne nemire. Položaj se je tedaj zboljšal. Odkar je zbornica odšla na počitnice, so izbruhili 18. aprila v Čitangongu in 23. aprila v Pešavarju resni nemiri, ki so bili delo bengalskega anarhističnega udruženja. V Pešavarju so izbruhili nemiri zaradi aretacije 11 voditeljev tamnega kongresa. V nedeljo so nastali v Madrasu nemiri, pri katerih je bila policija prisiljena streljati v množico. Tajnik za Indijo je končno izjavil, da ne more za sedaj več poročati o položaju v Indiji, da pa posvečata angleška in indijska vlada političnemu položaju v njej trajno pozornost.

Konec stanovanjske zaščite

Eni tretjini ljubljanskega prebivalstva ugasne stanovanjska zaščita — 400.000 Din za nove barake

Ljubljana, 30. aprila. Nj. Vel. kralj je na predlog ministra za socialno politiko in narodno zdravje in po zaslišanju predsednika ministrskega sveta predpisal in proglasil zakon o preseljevanju oseb, ki izgube zaščito po dosedanjem stanovanjskem zakonu. Zakon se glasi:

§ 1. Osebe, ki so uživale zaščito po zakonu o izpremembah in dopolnitvah zakona o stanovanjih z dne 27. aprila 1929 in 29. oktobra 1929 in ki izgube to zaščito s 1. majem 1930, so dolžne, ako so jim bila stanovanja odpovedana do 15. aprila t. l. in ako se ne morejo pogoditi z zakupodajalcem o višini zakupnine, izseliti se najdalje do 30. junija 1930. leta.

§ 2. Ta zakon stopi v veljavo z dnem, ko ga kralj podpisal, obvezno moč pa dobi z razglasitvijo v »Slovenskih Novinah«.

Kakor je vsem našim hišnim posestnikom in najemnikom znano, so bila po zakonu o izpremembah in dopolnitvah zakona o stanovanjih z dne 27. aprila 1929 in 29. oktobra 1929 zaščiteni stanovanja z dvema sobama, kjer so stanovalci najmanj 3 osebe, in stanovanja z eno samo sobo, v kateri sta stanovalci vsaj 2 osebi. Zaščiteni so bila stanovanja vseh državnih službencev in vpokojencev ter njih rodbin, fizičnih delavcev, obrtnikov, ki ne delajo na lasten račun, vojni invalidi in njih rodbin ter vojni vdovi in sirot.

Kakšne posledice bo imela likvidacija stanovanjske zaščite za Ljubljano, ki se že od prejšnjega leta bori z vsemi silami za odpravo stanovanjske bede, je danes pereče vprašanje, za katero se ne zanimajo samo socialni uradi in ustanove, temveč skoro vse ljubljanske prebivalstvo, zlasti pa hišni posestniki, ki oddajajo stanovanja, in pa najemniki stanovanj, posebno oni, ki imajo zadnjim ljudem ugasne zaščito.

Ker nimamo novejših statistik, navajamo po oni iz marca meseca lanskega leta, da je bilo 2780 stanovanj s po dvema sobama in najmanj s po troje oseb, skupno 16.275 oseb. Stanovanj z le eno sobo je bilo pa 2830 ter je v njih prebivalo 15.204 oseb. Od teh je bilo zaščitenih približno tri petine, torej kakih 3330 strank s približno 18.900 rodbinskimi člani. To pomeni, da ugasne stanovanjska zaščita eni tretjini ljubljanskega prebivalstva.

Ze pozimi, ko je zaščita še veljala, je prosil magistrat za stanovanje blizu 2200 strank, na sodnji je bilo pa letos vloženih okrog 350 odgovorov in 10 do 15 predlogov za deložacijo. Te številke se bodo po odpravi stanovanjske zaščite ševede silno povečale in večkrat pomnožile. Zaščiteni so bili najrevnejši sloji in na magistratu že leži kup prošelj za skoraj 400.000 Din posojila. Kakor prošnje za stanovanja bo zrastle tudi kup prošelj za posojila in obeta se nam nova lesena Ljubljana, ker ni nikjer stanovanj ali so pa tako draga, da so zaščitenim slojem nedosegljiva, saj je najemina splošno že visoko prekoračila predvojno zlato pariteto. Občinski svet sicer skuša ustreči prošncem za posojila in za prostor za barake in upanje je, da v ta namen izda 400.000 Din, torej vsoto, ki pomeni skrajno mejo finančnih možnosti mestne občine. Ali, kako in kam naj novi prošci, ki bodo morali v barake po ukinitvi zaščite, postavijo

svoje zasilne domove, tega nam ne razodeva niti zemljani; regulacijski načrt mojstra Plečnika. Vse kaže, da lesena Ljubljana ne bo podobna čedni koloniji barak na Glatjevi, temveč bo enaka ali še slabša kakor je kolonija, ki na Grudnovem nabrežju krasi mesto.

Prepričani pa smo, da bo prevladal socialni čut vsaj vtičilo, da ne postanejo reševši utemeljitelji nove lesene Ljubljane.

Novi uradniški draginjski razredi

Beograd, 30. aprila. Današnje »Službene Novine« objavljajo rešenje ministrskega predsednika, s katerim se na novo določajo draginjski razredi. V prvi draginjski razred spadajo Beograd, Zemun, Zagreb, Ljubljana, Sušak, Banjaluka, Split, Sarajevo, Cetinje, Novi Sad, Niš in Skopje. Ta odlok velja od 1. aprila.

Pobiranje banovinskih trošarin

Beograd, 30. aprila. AA. Centrala industrijskih korporacij je predložila finančnemu ministru spomenico, v kateri predlaga način pobiranja banovinskih trošarin na alkoholne pijače. Svoje spomenico utemeljuje centrala predvsem s tem, da je treba določbe zakona čimprej in na najprimernejši način izvesti.

Komunistične demonstracije v Budimpešti

Budimpešta, 30. aprila. AA. Včeraj popoldne je šlo 500 od komunistov nahujskanih brezposelnih delavcev pred parlament ter tam demonstriralo. V parlamentu se je namreč vršila prva seja po velikonočnih praznikih. Policija je demonstrante razgnala. Aretiranih je bilo 9 oseb.

Finančne težkoče dunajske tvrdke

Dunaj, 30. apr. Moderna trgovina Ludvik Zwiback in brat, ki obstaja že 63 let in ki je znana tudi v inozemstvu, se pogaja s svojimi upniki o ureditvi svojih obveznosti. Tvrdka ima svoje prodajalnice v petih velikih hišah na Kärntnerstrasse. Bila je že dalje časa v plačilnih težkočah, ker ji je bil bančni kredit na kratke rok odpovedan. V zadnjih letih je morala opustiti svoje zunanje podružnice. Zaradi zastojajo trgovine je morala tvrdka plačati mnogim nametščencem velike odpravnine. Težkoče so povzročili tudi državni in mestni davki in socialna bremena. Pasiva tvrdke cenilo na 5 in pol milijona šil. in sicer odpade 3 in pol milijona na denarne dolge, 2 milijona pa na blagovne dolge. Aktivna obstojajo iz kompleksa hiš, ki se ceni na različne vsote, nadalje iz založbe blaga v vrednosti 1.3 milijona šilingov in iz dolžnikov, ki morajo plačati tvrdki 400.000 šilingov. Za odprte terjatve je ponudena poravnava od 35 odstotkov. Tvrdka bo nadaljevala z obratom.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize: Amsterdam 22.755, Berlin 13.48—13.51 (13.495), Bruselj 787—789 (787.5), Budimpešta 9.885, Curiah 1095.9, Dunaj 798.76—798.76 (797.26), London 274.85, Newyork 56.315—56.315 (56.415), Pariz 220.76—222.76 (221.76), Praga 157.96 do 167.86 (167.46), Trst 296.22.

INOZEMSKA BORZE.

Curiah. Beograd 9.1275, Pariz 20.3255, London 25.07875, Newyork 515.75, Bruselj 72.02, Milan 27.03, Madrid 63.85, Berlin 123.14, Dunaj 72.75, Sofija 3.74, Praga 15.28, Varšava 57.85, Budimpešta 90.20, Bukarešta 3.065.

Zasliševanje Hadžije zaključeno

Danes je pričelo zasliševanje tretjega obtoženca Franekića — Proces bo trajal predvidoma še 25 do 30 dni

Beograd, 30. aprila. Na današnji razpravi proti zagrebnim teroristom je bilo zaključeno zasliševanje obtoženega Hadžije ter se je pričelo zasliševanje tretjega obtoženca Franekića. Hadžija je tudi danes oporekal vse svoje prejšnje izpovedi in zanikal vsako krivdo. Do zanimivega incidenta je prišlo, ko je državni tožilec dr. Učović prečital pismo, ki so ga našli v zaporu pri Hadžiji. V tem pismu mu neki Finiša daje točna navodila, kako naj nastopa na glavni razpravi, kaj naj prizna o sebi ter drugih in kaj naj odločno zanika. Pismo pravi med drugim, naj prizna samo dejanja, pri katerih so ga zalotili, vse drugo pa naj zanika. Državni pravdnik je mnenja, da je to pismo pisal Bernardić. Ko je Bernardić stisnil te besede, je planil pokonci in pričel kričati, češ, da je škandal, da si državni pravdnik izmišlja take stvari. Dovolj je, da ga je

epih obtožil, ni pa treba, da mu sedaj še podtika take stvari. Tudi zagovorniki so se začeli vmešavati in v dvoran je nastalo splošno prerakanje, ki mu je napravil konec šele predsednik z energičnim nastopom.

Nato se je pričelo zasliševanje obtoženega Franekića. Franekić je po poklicu trgovski potnik in se dokaj razlikuje od Bernardića in Hadžije. Pozna se mu, da nima take izobrazbe. Pred sodiščem je nekako boječ in zelo vznemirjen. Na vprašanja odgovarja še dokaj gladko, vendar pa tudi on zanika vsako krivdo. V početku svojega zagovora je obširno slikal svoje mnenje o političnem položaju in o razmerah v državi. Zasliševanje je bilo ob 1. prekinjeno in se bo nadaljevalo jutri. Po mnenju sodišča bo razprava trajala še kakih 26 do 30 dni, ker je zasliševanje mnogoštevilnih obtožencev zelo dolgotrajno.

Dr. Kosta Jovanović †

Beograd, 30. aprila. Danes popoldne ob 10. je nenadoma preminel bivši beograjski podžupan dr. Kosta Jovanović, čegar ime se je v zadnjem času mnogo imenovalo v zvezi z tožbami med sedanjo občinsko upravo in bivšimi člani občinske uprave.

Schober v Parizu

Paris, 30. aprila. Sinoči je bil prirejen v hotelu Majestic svečan banket na čast zveznemu kancelarju dr. Schoberu. Banket je priredilo francosko-avstrijsko prijateljsko društvo, ki mu predseduje bivši ministrski predsednik Painlevé. Udeležili so se ga najodličnejši predstavniki pariške družbe, člani vlade, diplomatski zbor itd. Ministrski predsednik Tardieu se je enoči vrnil v Pariz in se bo danes popoldne sestal z dr. Schoberom. Listi posvečajo tudi danes Schoberovemu bivanju v Parizu veliko pozornost in obširno razpravljajo o položaju v Avstriji ter o odnosih med Francijo in Avstrijo.

Paris, 30. aprila. AA. Avstrijski kancelar dr. Schober je obiskal francoskega ministra za zunanje zadeve Brianda in imel z njim dolg razgovor o znanosti politiki Avstrije in o njenem gospodarskem položaju. Dr. Schober je trdil, da je Avstrija element reda in mira v Evropi.

Italijanska zunanja politika

Rim, 30. aprila. AA. Poslanecem je bilo razdeljeno poročilo poslancea Polverellija o proračunu ministrstva za zunanje zadeve. Poročilo hvali zunanjo politiko Italije in navaja pomembne uspehe v Haagu v pogledu Youngovega načrta. V Londonu je Italija vztrajala na popolnem načelu efektivne razorožitve in je s tem dokazala, da je element miru in evropskega ravnovesja, dočim skušajo druge sile prisiliti Italijo, da prizna svojo krivico položaj v Sredozemskem morju.

Neurje v Franciji

Paris, 30. aprila. V severni in zapadni Franciji je divjalo včeraj strašno neurje. Zlasti v okolici Toursa je razsajal strahovit orkan, ki je povzročil ne samo v mestu, marveč tudi v daljni okolici ogromno škodo. Na letališču v Toursu je vihar popolnoma porušil en hangar, dva pa je razkril tako, da so morali letala privezati, ker je bila nevarnost, da jih vihar odnese.

Avtomobilska nesreča v Rimu

Rim, 30. aprila. Pri železniškem prelazu Torre-Anunziata se je včeraj zaletel cestni avtobus v vlak. Avtobus je popolnoma zrušilo. Soferja je docela razmesarilo, vseh ostalih osem potnikov pa je bilo več ali manj težko ranjenih. Nesrečo je zakrivil sofer.

Polet »Zeppelina« v južno Ameriko

Berlin, 30. aprila. AA. »Zeppelin« bo odletel v južno Ameriko 18. maja. Pot dolga 27.000 km. bo trajala 3 tedne.

S strojnicami nad uporne jetnike

Kolumbus, 30. aprila. AA. Strazniki so streljali na jetnike prišle delavce, ki so se bili dogovorili, da skupno pobegnejo. Ob tej priliki jih je bilo več ranjenih. Strazniki so postavili ob izhodu prišle delavnice strojne puške.

Zaradi tarifnega praznika »Slovenski Narod« jutri ne izide. Prihodnja številka izide v petek.

Naval kobilic v Rumuniji

Na površini 200 ha pokrivajo polja do 15 cm debelo — Zaradi mraza so se kobilice preselele v gozdove

Bukarešta, 30. aprila. V bližini sela Hujučak v Dobrudži se je spustil na rumunskem ozemlju ogromen roj kobilic, ki dobesedno pokriva 200 ha polja in gozdov. Plast kobilic je ponekod do 15 cm debela. Povsod, kjer so se pojavile, so povzročile katastrofalno razdejanje. Vinogradi, poljski posevki, sadonosniki, pa celo gozdovi so skoraj popolnoma uničeni. Ko je včeraj pritisnil nenaden mraz, so kobilice s polja odrinile v gozdove, kjer jih sedaj ne morejo pregnati. Oblasti so ukrenile vse potrebno, da priskočijo na pomoč težko prizadetemu prebivalstvu, ki so mu »zeleni roparji« uničili skoraj vse.

Bukarešta, 30. aprila. AA. »Rador« poroča: Ogromni oblak kobilic je v bližini Kunudžuja v Dobrudži uničil vse vinograde. Kobilice so se utaborile v bližnjem gozdu, kjer pa bodo po vsej priliki zaradi hudega mraza poginile. Vlada je ukrenila vse potrebno, da prepreči nadaljno škodo.

Nova politična opredelitev v Nemčiji

Negotovost političnega položaja v Nemčiji — Akcija za združitve nemške ljudske stranke in nemške demokratske stranke

Berlin, 30. aprila. V nemških političnih krogih vlada velika negotovost glede na nadaljni razvoj političnega položaja. Po splošnem mnenju je pričakovati velikih izprememb v opredelitvi meščanskih strank, ki se je pripravljala že dalje časa. Posebno agilen je pri tem bivši demokratski poslanec dr. Hellpach, ki vodi razgovore med nemško demokratsko in nemško ljudsko stranko za združitve. V slučaju, če se vodstvi obeh strank ne bosta sprijaznila s mislijo o združitvi obeh strank, med katerimi ni nobenih načelnih razlik, je pričakovati, da bo v kratkem osnovana nova stranka z liberalno - demokratskim programom, okoli katere se bodo zbrali vsi elementi iz demokratske in ljudske stranke, ki stremijo po združitvi.

V vrstah nemške ljudske stranke je opaziti dokaj naklonjenosti tej misli ter je pred

kratkim izjavil predsednik nemške ljudske stranke, da mora uspeti misel združitve sorodnih meščanskih strank. Temu je položaj v vrstah demokratske stranke, kjer odbija jo mlajši demokratski krogi vsak predlog o združitvi z nemško ljudsko stranko, ker menijo, da bi pomenjal ta korak za demokratsko stranko reakcionaren čin, ki ne odgovarja njenim ciljem in programu. Po mnenju teh krogov ima demokratska stranka vse pogoje za razvoj ter bi pomenjala združitve z nemško ljudsko stranko njen prostovoljni samomor. Ti mlajši krogi v demokratski stranki so tudi zelo nezadovoljni s sodelovanjem demokratske stranke v sedanji dr. Brüningovi vladi ter zahtevajo, da najpoda demokratski minister Dietrich ostavko in preide demokratska stranka v opozicijo.

Ob Bohinjskem jezeru

Tujsko prometno in olupševalno društvo — Več novih vil — Vodovod je nujno potreben

Sv. Janez ob Boh. jezeru
28. aprila

Pri Sv. Janezu ob Bohinjskem jezeru je bilo lani ustanovljeno Tujsko prometno in olupševalno društvo za notranji Bohinj, ki se pa mora že takoj v začetku boriti z znatnimi težavami. Dohodki društva so se zmanjšali, lani je društvo prosilo za denarno podporo razne denarne zavode in inštitucije, toda brez uspeha. Društvo ni prejelo niti pare. Občini Srednja vas in Bohinjska Bistrica nista mogli vplačati posteljne takse, ker sta ta denar izdali za novo skakalnico. S posredovanjem g. Hrovatina iz Ljubljane se je pa posrečilo dobiti od centrale »Putnika« v Beogradu 0.100 tisoč dinarjev, za katere tu izrekamo priložno zahvalo. To podporo smo porabili za napeljevanje električne razsvetljave ob jezeru in do hotela Zlatorog ter za skakalnico. Upamo pa, da bomo s posredovanjem g. Hrovatina dobili ponovno podporo, da poravnamo dolg pri elektrarni.

Letošnja zima nas ni zadovoljila. Ker ni bilo zadostnega snega, prave zimske sezone prav za prav ni bilo. Jezero je pokrilo led samo za deset dni. Hitro pa je prišla pomlad in nas razveselila s petimi ključavci, kosa in pomladnimi cvetlički. Prve lastavice smo letos opazili nad jezerom že 23. marca, toda odtlej so zopet in doslej res ljubkih sezonskih gostov se ni nazaj, dočim so se vse druge ptice selivke letos vrnile mesec dni prej, kakor ponavadi.

Renovirali smo hotel »Sv. Janez«, ravnotako je prenovljen hotel »Zlatorog«, za velikonocne praznike pa je bil odprt nov hotel »Sv. Duha«, ki bo ostal odprt vse leto in ne samo med sezono. Restavracija »Savica« pri slapu Savici je dobila novo teraso in bo odprta s 1. majem. Ob slapu bo lastnik postavil zaprto ložo, da bodo gostje zavarovani proti prepihu.

Za sprejem večjega števila turistov je pripravljena tudi gostilna »Logar« in penzion »Resman«. Za tuje so na razpolago razen v hotelih in gostilnah sobe tudi v zasebnih hišah in vilah. Več lepih sob z razgledom na jezero imajo na razpolago tudi zgrajena vila »Triglava«. Na razpolago je tudi nekaj lepih stanovanj z 2 do 3 sobami in kuhinjo. O vsem tem dale podrobna pojasnila Tujsko prometno in olupševalno društvo za Notranji Bohinj.

Priglasilo se je že mnogo gostov in to

večinoma iz severnih držav. Lani so zgradili ob Bohinjskem jezeru dve vili, letos do dograjenosti vila nekega Dunajčana. Ob jezeru bi bil potreben večji hotel. Na pripravljenem prostoru bi bil zanj na Vrtovinu, ki je last nekega ljubljanskega denarnega zavoda, ki ima denar, za mena premalo zanimanja za tako podjetje in bi bilo zato najbolje, da ta stavbni svet proda podjetniškemu človeku. Lastnik lepega stavbnega prostora nasproti vile kneza Pavla je Zveza za tujski promet v Ljubljani. Morda bi kakšna akcijska družba zbrala potreben kapital za gradnjo hotela. Lani je neki Američan kupil ob jezeru lepo stavbno parcelo in je mnogo obeta, pa doslej malo izpolnil. Ob jezeru je bilo prodanih zadnja leta tudi mnogo drugih parcel, ki so pa še danes take kakršne so bile.

Iz higienskih razlogov je ob Bohinjskem jezeru potreben zlasti vodovod. Upajmo, da bo ta v najkrajšem času napeljan, ker je prošnja že pri dravski banovini in bo kakor vse kaže ugodno rešena. Slap Savice si je lani ogledalo 1600 posetnikov, večinoma iz Nemčije. S statistiko bomo menda kmalu ugotovili, da se naši ljudje namaj zanimajo za lepoto Bohinja. Predlani smo si društvo omislilo posebno spominsko knjižico za vse posetnike slapa Savice. Vrednina 1 dinar za osebo se porabi za popravilo avtomobilske ceste in pota do slapa Lani. Zveza je v knjižico vpisala 2929 gostov, kar kaže malo zanimanja v primeru z letom 1919. V knjižico smo vnesli zanimivo rubriko, v kateri da vsak posetnik duška svoj vtisom ob lepotah okolice.

Tu čitaš: Ali kako je diven ta slovaški raj, samo našo gospodi se više ide u Svaicarsku. Jer je to ime samostalno. Oj, rite oči! Ves svet nima lepšega kraja kot je Bled. Bohinj, ta podoba raja! Želel bi si imeti krst pri Savici. In še nešteto vtisov in stavkov, ki poveljujejo lepoti Bohinja. Da tudi elementarne nauke ne kratiš užitka spričo take lepote, kažejo vsi pisarji »Solnce dež in voda«. »H, a vendar lep spomin« in »Moker do kože, pa je bilo vendar lepo občudovati krasoto Savice« itd.

Peti redni občni zbor društva je bil v nedeljo 27. aprila. Sprejetih je bilo več novih članov. Članscina znaša samo 12 Din. pa nam je vsak član dobrodošel.

Skavtizem in skavti

K skavtski razstavi v Ljubljani - Kdo so, kaj delajo in kako živijo skavti

Ljubljana, 30. aprila

Skavti so naši javnosti večinoma znani le toliko, kolikor so se pokazali v svojem letu in priredili letna taborena v vseh krajih naše domovine. Bistvo in namen skavtske organizacije pa je pri nas večinoma še neznan, ker Slovenci nimamo svoje skavtske literature, ki sedaj še ni mogoča pri splošnem težkem stanju slovenske knjižice. Drugi narodi imajo bogato skavtsko literaturo, ki nudi skavtizmu pota v naširje plasti. Da pa skavti tudi našo javnost seznanijo s pravim bistvom njihove organizacije, so priredili ob priliki svojega skavtskega tedna pod pokroviteljstvom gospe so-proge bana dravske banovine veliko razstavo na velesejmu v paviljonu L, ki jim ga je dal na razpolago Higijenski zavod. Skavti so paviljon docela napolnili proti pričakovanju vseh obiskovalcev.

Kdo so prav za prav skavti? Vsi naši skavti in planinci so člani svetovne skavtske organizacije, ki šteje sedaj nad 300.000 članov. Organizacijo je ustanovil lord Baden-Powell l. 1909. Že leta 1912. so se organizirali skavti v Srbiji, a l. 1922. v Ljubljani. Organizacija ima svoj namen, ki hoče s koristnim samostojnim delom in življenjem v prosti naravi vzgojiti svoje člane v dobre državljane in koristne člane slovenske družbe. Kot osnova tega dela veže skavte obljuba, ki zahteva izpolnjevanje dolžnosti napram bogu, domovini in državi, napram poglavarju, pomoči vsakomur v sili in izpolnjevanje skavtskih zakonov. Vajnejši zakoni zahtevajo, da je skavt koristen, vreden, delaven in štedljiv, vedno dobre volje, abstinent alkohola in nikotina itd. Skratka — organizacija skuša nuditi mladini pravo in zdravo vzgojo v letih, ko je najbolj nemirnega duha in iče pot svojega življenja.

Da pa vzgoji organizacija mladino do tega, kar je njen omenjeni namen, se poslužuje samostojnosti članov v delu in življenju. Organizirane so vse stroke, ki morejo nuditi mladini zaposlitev, delo in zabavo. Na razpolago jim je vse teoretično znanje in praktičen pouk. Vse skupaj pa še povzdigne skupno življenje v mestu in naravi. Velik del skavtske vzgoje poteka na prostem, na izletih in taborjenjih. Vsakdo gre sicer lahko sam v naravo, za en dan ali več, če so mu na razpolago kočje. A skavti ne gredo v naravo samo, da jo občudujejo, nego tudi, da se od nje učijo, da se v njej veščajo v svojih strokah. Za to pa je potrebna tehnična in strokovna oprema, ki je ne more imeti vsak sam, a jo ima organizacija. Vsa ta oprema kakor tudi obširna knjižnica z najrazličnejšo, tudi sportsko literaturo, je skavtu vedno brezplačno na razpolago.

In življenje v naravi v skavtskih razmerah je tako prijetno, da se ga nikdo ne naveliča. Saj je mladina pri tem tudi 24 ur na dan na zdravem, vedno svežem zraku, vedno razgibana in svobodna, a organizirana v koristnem delu. Seveda mora dati vsak član organizaciji svoj priložniški s tem, da se zaveže živiti točno po obljubi in zakonih. Brez prevelike reklame delajo

naši skavti. Dolžnost pomoči vsakomur v sili jih vodi do pouka in praktičnega obvladovanja prve pomoči pri vseh mogočih nevarnostih. Tudi dobra dela spadajo v njihov program — posebno pozimi ko mnogim revnim otrokom pripomorejo do tople obleke in prijetnega božičnega večera in radodarnega Miklavža. Skavtska organizacija zasleduje vse moderne načine vzgoje mladine. Ona družijo koristno delo s koristno zabavo — nudi mladini pravo zaposlitev v njenem prostem času. Ustanovitelj skavtizma pravi, da je skavtizem igra za življenje — zgodaj se uči, kdor hoče biti mojster.

Vse to in še več nam nazorno prikazuje razstava naših skavtov, ki žele, da jih vsi spoznajo z njihove prave strani. Razstava je odprta ves teden vsak dan čez pol dne in je za vsakogar zelo zanimiva, ker nazorno prikazuje tudi, kako živijo skavti v naravi.

Novo mesto — dolenska metropola

Novo mesto, 30. aprila

Lastnik nakladnega zavoda »Progres« v Novem mestu g. Mohorčič izda v kratkem s sodelovanjem tukajšnjega Olspevalnega društva in drugih korporacij programno brošuro »Novo mesto — dolenska metropola«. Knjižica je zamišljena na prvovrstnem gladkem papirju z okoli 50 strani teksta. Namen knjižice je zainteresirati širšo javnost kakor tudi bližnje okolice za Novo mesto kot letovišče in kot središče dolenske trgovske, obrtne in gospodarske delavnosti vobče.

Potreba in velika važnost vsestranskega napredka Novega mesta, posebno glede tujkega prometa, je razvidna iz dejstev: vsa divna okolica naše dolenske metropole je bogata prirodnimi krasotami, ki so sposobne, da vstvarijo iz Novega mesta svetovno letovišče. Omenjamo samo: Krško s kovaškim, drevoredi, lepe sprejeme na bližnje stanovalne gradove, bližnje toplice, športne zabave, ugodne železniške in avtomobilne zveze, zdravilnike, pošto, telefon itd. Vse to so mrtvi neizrabljeni kapitali.

Trgovina in obrt je za poznavalca razmer na jako visoki stopnji. Značilno pa je, da tako domačini kot okoličani kupujejo v Ljubljani in Zagrebu ter drugod premožne stvari, ki jih lahko dobe v Novem mestu celo po nižjih cenah, saj imata naš trgovec in obrtnik mnogo nižje režijske od onega v Ljubljani ali Zagrebu. Povzdiga tujkega prometa pa bi zelo povečala promet in procvit naše trgovine in obrti.

Naloga te propagandne brošure bo v glavnem še ta: vzbuditi pri domačinih in okoličanih našega mesta potrebo, da bodo kupovali in naročali v Novem mestu vse potrebščine. Novo mesto naj bi postalo tudi ekonomska metropola. Dolni ke in me tu zagotovila uspešen razvoj tudi v tem pogledu.

Redakcija brošure je poverjena uredništvu »Slovenskega Naroda«, g. Antonu Podbevšku.

Masiranje s Crème Simon je za obraz božanje. Ker ni ne suha ne mastna nego popolnoma voljna, naglo prodira v kožne znojnice.

CRÈME SIMON

oživlja vrhni del kože, je napravi voljno in povzdigne naravni lesk vaše polti.

Način uporabe: Razgrnite jo po še mokri koži potem, ko ste napravili toaletno. Masirajte nalahno, da prodira v znojnice, potem pa osušite z brizgo.

PUDER & MILO SIMON - PARIS

Nevaren požar na Blokah

V zadnjem hipu rešena ženica — Pogorela sta dva posestnika, ki sta prav malo zavarovana

Bloke, 28. aprila

Otvoritev Higijenske razstave, predavanja s filmi, prihod cerkniške godbe na pihalce, vse to je dvignilo veselo razpoloženje na Blokah in še krasen dan. Ljudstvo se je veselo pomenovalo, nelo, tudi gostilne so bile nekam živahne. Pa je vendar v to razpoloženje kot strela: Gore!

Takrat je bila ura okrog enajste. Pol vasi je že spalo in sanjalo o pomladnem delu. Prvi je opazil požar g. župan Lenarčič. Pravkar se je vračal domov. Pred hišo se je še vstavil, ker je začul pri sosedu v podstrešju čudno šumenje. Hipoma pa se je zasvetilo po vsej vasi Visoki plameni so prodrli s samo krito streho in goreči utrki so zaplesali po zraku. Požar se je širil z ogromno naglo. Vsa hiša je bila naenkrat velika baklja, ki je puhtela vročino na vse strani in metala iskre proti sosednjim kozolcem, hlevom ter postopjem.

Ljudje so se zbudili. Nastalo je vpitje, tekanje. Vsa je nosil svoje iz hiše, kakaj Zaluka je vsakemu ledela pred očmi. Živina je tulila in trgala verige. Zmešnjava je bila velika. Požar je divjal prav sredi vasi. Gasilci so se že oglašali. Ljudje so jim v prvem hipu trkali čevlji iz rok, požarjal različne nesmotnosti, jokali, vplili, klicali vse božje v pomoč. Požar se je širil. Začelo je biti plat zvona.

Gasilci, ki jim je prmanikovalo tehničnega znanja in spretnega vodstva, so nekaj minut brezglavo napeljevali čevlje. Toda, ko je nekdo umnejših ljudi, ki so ohranili hladnokrvnost, začelo ukazovati, je kmalu začela delovati napreje vočna, zatim pa še motorna brigalna. Pa je bil že zadnji čas. Po slavnih steehah sosednjih kozolcev in hiš so se že začeli pravi manjši zublji. Ljudje, ki so stali s škafli vode na strehah, so jih sprosti pogasevali.

Ogenj je povzročil hro posestnika Marolta in preskočil na hlev ter skedenj. Vročina je bila neznesna. Maroltovih ni bilo doma. Le stara mati, ki pa je trno spala. Že je gorelo pod njo in nad njo, ko se je prebala. Sobito je imela na podstrešju. Ljudje so jo opozorili. Bila je popolnoma obdana od plamena. Odprla je okno in kriknila na pomoč. Pristavili so lestvo da o njo rešili, toda sta se je vzpela od vročine. Po zaslugi g. župana so hitro dobili drugo, je obniti z vodo. In jordan, orožniki naradni je staro ženo z lastno smrtno nevarnostjo rešili. Domači sm.

Tudi sportniki se poklonijo kralju

Legitimacije za slovenske sportnike izdaja JZSS v Ljubljani

Ljubljana, 30. aprila

Kakor znano, se bodo vršile prihodnje dni v Beogradu velike poklonitvene manifestacije in prireditve sportnikov iz vseh kraljev držav. Zastopniki bo vseh 12 sportnih savezov. O podrobnem programu smo že obširno poročali.

Posebni vlak za udeležence iz Ljubljane do Beograda odhaja 3. maja ob 20.10. Temu vlaku se priključijo tudi udeleženci iz Maribora in Celja v Zidanem mostu. Legitimacije za udeležence izdaja na predlog vseh ostalih podsestavov JZSS v Ljubljani in sicer se dobe pri g. Komarju v inšeratsnem oddelku »Jutra«. Vožnja je brezplačna. V petek bodo zastopniki slovenskega sportnega življenja ter posamezni sportni prvaki sprejeti v avdiciji pri Nj. Vel. kralju. Zastopniki vseh 12 savezov bodo kralju poročali o delovanju naših sportnikov ter utemeljili njihove želje glede telesne vzgoje naše mladine, to je, da se uredi vprašanje ustanovitve visoke šole za telesno kulturo po zgledu drugih kulturnih držav. da se uredi vprašanje nastavljanja sportnih učilnic, dalje da bi tudi sportniki uživali razne ugodnosti in da bi država nudila sportu svojo pomoč ter vsestransko pospeševala njegov napredek. Delegacija SSS (Saveza sportnih savezov) bo vodil njen predsednik dr. Hadži.

Kakor izveemo, bo na poklonitveni deputaciji Ljubljano zastopalo okoli 100 sportnikov, Maribor, Celje in Ptuj skupaj pa okoli 50. V Beogradu nas bodo na raznih prireditvah zastopali naši lahko- in težkoletni, sabljači, kolestari, motociklisti. Poleg zastopnikov teh podsestavov odpo-tujejo v Beograd tudi delegati vseh ostalih podsestavov, nogometašev, plavalcev, zimskih sportnikov itd. V Beogradu bodo sportne prireditve vseh panog, razen plavanja in zimskega spoma.

Glasom informacij, ki jih je prejel v zadnjem trenutku LNP bo uveden za sportnike ki se udeležijo sportne manifestacije dne 4. maja v Beogradu, poseben vlak, če bo udeležba velika, ki bo vozil iz Ljubljane kar drugi del brzoce vlaka v soboto 3. maja ob 20.10. Vožnja brezplačna, a kot izkaz vella knjižica, ovršeno izkaznico po-dročnih podsestavov in savezov.

Zategadelj se nazivajo vsi sportni forumi, ki imajo svoj sedež v Ljubljani, vse kline da takoj prireditelj število udeležencev slovenskega podsestavu in delegacije iz Slovenske se priključijo k delegaciji v Zidanem mostu, v Orenjske. Notranj-ke in Dolenske pa v Ljubljani.

ki je prihitel nečaj časa za tem, če se razil svoj mater, ki je bila v hiši. Ogenj se je med tem razširil na sosedno hišo posestnika Pačiča. Vnela se je streha, dasi je bila krita z opeko Vžgala jo je prehuda vročina. V nekaj trenutkih je bila vsa v plamenih. Špe so pokale, opeka se je drobila, ogorki so frčali na vse strani. Ljudje so nosili kot blazni vse, kar se je dalo iz hiš. Postelje, omare, blazine, obleke, iz skedenjev plug-e, slamoreznice, vozove, vlekli živino iz staj in jo puščali na prostu.

»Pripeli so gasilci iz Velikih Blok. Ie-lefon je klical Lož, kjer pa ni bilo radi pozne ure nikogar v uradu.

G. župan je s svojim močnim glasom poveleval na vse strani. Edini on in še nekaj drugih, posebno naše orožništvo, ni izgubilo orientacije v tej zmedli. Uspeh se je kmalu pokazal. Motorna brigalna, ki so jo nabavili Bločani pred nekaj meseci, je brezhibno delovala. V dveh močnih curk-h je zlivala velike množine vode na gore-če objekte. Ročne brigalne so delovale bolj šibko. Le motorni brigalni se imo zahvaliti vse, da ni povsem pogorela in brez-veterju, ki je tisto noč vladala na Blokah. Saj imamo drugače vedno veter. Ljudje so se otresli prve groze in smoteno pomagali povsod. Tu podirali, da se ni požar še širil, tam revali, kar so se mogli. Po enournem napornem gašenju se je posre-čilo požar lokalizirati. Gasilci so ostali na mestu vsa noč.

Rezervarij z vodo, ki stoji sredi vasi, so bil povsem izčrpani. Če bi požar zavzel večje dimenzije, bi bili prav gotovo pre-majhni. Druge vode ni daleč okoli. Vas bi bila prepriščena usodi.

Kako je požar nastal, ne ve natančno nihče. Domnevalo, da so se vnele vreče in predvje v podstrešju Maroltove hiše. Prav tik teh se nahajala mala pečica, kjer si je kuhala stara mati Maroltovih svojo hrano. Mogoče, da se je nepogasen pepel raz-tresel in so ogorki zanetili predvje, da se je vžgalo ter vzbujnilo požar. Sama nepre-vodnost, ki se je že nešteto krat maščevala nad našim kmetijskim življenjem.

Pogorela sta dva posestnika, Marolt in Pačič. Oba sta zavarovana le za malenkostno vsoto. Morda bo to izpametovalo tudi druge, da se zavarujejo, da ne naspro-tujejo vodni napeljavi, da tehnično izpo-polnijo svoje gasilstvo in da postavijo noč-nega čuvaja.

Vrtičnik Milan, učitelj na Blokah.

Iz gledališke pisarne

Drama

»Vdova Rošinka«. Ta Golarjeva zabavna veseligrta, ki je nedvomno najboljša slovenska komedija, je doživela prošle nedeljo pri ponovitvi v izpolnjenosti režiji nov ogromen uspeh. Režiser Lipah se je izkazal mojstra v aranžiranju folklorističnih scen in podajanju tipičnega narodnega nastroja. Igralci, na čelu gimnastičnega v. in g. Levart kot nosilca glavnih vlog, so se poglabili v svoje vloge in podali prave narodne tipe. Občinstvo je burno aplaudiralo, ob koncu igre pa naravnost viharno pozdravljalo režiserja in sodelujočce. Igra se ponovi nočjo za abomna B. Neabonantom je še dovolj vstopnic na razpolo-gu. Cene običajne dramske.

»Konec poti«. Jutri se ponovi Šeriffiova voj-na drama »Konec poti« v Oton Zupančičevem prevodu in v režiji Cirila Debeveca. Ta igra slika s pretresljivo resničnostjo in odkritostjo strahoto in brezmišelnost minalo vojne. Po nedeljskem priznanju kritike in občinstva je podana igra tako režijsko, kakor tudi igralsko, mojstrsko. Vpraša-nja, ki se jih dotika drama, globoko zanimajo so-dobnega človeka. Pri vseh dosedanjih vprisozor-je je publika z napetostjo sledila težkim dogo-dkom, ki se vrše v šestih slikah te znamenite igre. Glavno vlogo igra g. Ciril Debevec, ostale so v rokah naših najboljših dramskih članov. Cene običajne. Predstava se vrši za abomna re-da E.

Opera

Jutri se bo pela M. Kogova opera »Crne maske« z g. Pramočičem v glavni partiji. Peto ga. Thierry, ga. Poličeva, gđ. Makličeva, gđ. Španova, ga. Štegljar, gđ. Botetto, Kovač, Grba, Mohorčič, Povbe itd. Dirigent ravatelj Polič, r-žiser g. Krivečki. Predstava se vrši za abomna A.

V soboto se bo pela Belinijeva opera »Norma« z go. Zlato Špehar v glavni in naslovni partiji. Poleg nje nastopijo v večjih partijah ga. Thierry, g. Marček in g. Botetto, ki nastopi v partiji velikega duhovnika Orovista prvič na našem odru. Ostala zasedba običajna. Dirigent g. Neff.

Pri apanju arterij v možganih in srcu dosežemo pri vsakdanji uporabi male množine »Franz Josefove« vode ztrebljenje črevesa brez hudega priti-tiska. Cenjeni učenci na klinikah za notranjo medicino so dosegli celo pri polstransko ohromelih z »Franz Jo-sefovo« vodo najboljši uspehe pri iz-rebljanju črevesa. »Franz Josefova« trenčica se dobi v vseh lekarnah, dro-gerijah in specerijskih trgovinah.

Beleznica

KOLENDAR

Danes: Sreda, 30. aprila 1930; katoličani: Ka-tarina; pravoslavni: 17. aprila, Simeon.

Jutri: Četrtek, 1. maja 1930; katoličani: Pi-lip in Jakob; pravoslavni: 18. aprila, Jovan.

DANASJNE PRIREDITVE

Drama: Vdova Rošinka. B.

Opera: Zaprt.

Kino Matica: Noč je najina.

Kino Ideal: Raj.

Kino Ljubljanski Dvor: Zaprt.

Magolčeva razstava v Jakopičevem paviljonu.

Skavtska razstava na velesejmu.

PRIREDITVE V ČETRTEK

Kino Matica: Noč je najina.

Kino Ideal: Raj.

Kino Ljubljanski Dvor: Zaprt.

Magolčeva razstava v Jakopičevem paviljonu.

Skavtska razstava na velesejmu.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Piccoli, Dumaška cesta; Bakarčič, Sv. Jakoba trg.

Jutri: Bahovec, Kongresni trg; Ustar, Sv. Pe-tra cesta; Hočevar, Sp. Šiška.

Radionoprogram

18.30: Otrški kotiček, radio-tetka; 19: Drago Ulaga: Kako dvigniti slovenski sport; 19.30: Stanko Leben: Francoščina; 20: Prenos iz Prage: Dvojak: Rekvjem (borba, orkester, soli); 22: Casovna napoved in poročila, napoved pro-grama za naslednji dan.

Četrtek, 1. maja.

12.30: Plošče; 13: Casovna napoved, borza, plošče; 13.30: Iz današnjih dnevnikov; 17.30: Koncert radio-orkestra; 18.30: Drago Ulaga: Te-čaj za gimnastiko I.; 19: Dr. Rupel: Srebovašči-na; 19.30: Prenos ljubljanske opere; 22: Casov-na napoved in poročila, lahka glasba; 23: Napo-ved programa za naslednji dan.

Petek, 2. maja.

12.30: Plošče; 13: Casovna napoved, borza, plošče; 13.30: Iz današnjih dnevnikov; 17.30: Koncert radio-orkestra; 18.30: Drago Ulaga: Te-čaj za gimnastiko II.; 19: Gospodinska ura; 19.30: Dr. Stanko Leben: Italijansčina; 20: Glas-beno predavanje o pevskem pouku II. dr. Pavel Kozina; 20.30: Sonny-bo jazz; 21: Koncert ra-dio-orkestra; 22: Casovna napoved in poročila, napoved programa za naslednji dan.

Sobota, 3. maja.

12.30: Plošče; 13: Casovna napoved, borza, plošče; 13.30: Iz današnjih dnevnikov; 17.30: Koncert radio-orkestra; 18.30: Drago Ulaga: Te-čaj za gimnastiko III.; 19.30: Delavska ura; 20: Prenos iz Beograda; 22: Casovna napoved in po-ročila, lahka glasba; 23: Napoved programa za naslednji dan.

Sterle ali Sterni?

Ko je deželo pretresla vest, da se je v Londonu smrtno ponesrečil slikar Fran Sterle, je zasvoil v uredništvu telefon in vrstilo so se vprašanja, če je to tisti umet-nik, ki ima na Mirju s freskami okrašen-hižo. Imena sta si podobna in naše občin-stvo ni ali osebno poznalo ali po imenih lo-čilo obeh naših slikarjev, da so mnogi ob-jokovali našega Matevža Sternena, lastnika vile na Mirju, ki se pa čvst in zdrav pri-pravlja, da bo slavel že 60-letnico in pridno restavrirajo na cerkvarh stare freske, poprav-lja znamenite stare slike in ustvarja z ne-zmanjšano močjo nove mojstrovine sebi v čast, nam pa v ponos.

Samomor ali nesreča?

Snoči so iz Gradaščice potegnili utopile-nega čevljarskega mojstra Ivana Grošlja.

Ljubljana, 30. aprila

Snoči okoli 19.30 je krznarski vavenc Franc Kete, stanujoč v Gerbičevi ulici 10, opazil v Gradaščici tik za Pečičevo gosti-no v Hribarjevem galu sredi struze neznanega utoplenca. Obvestil je o tem takoj policijsko stražnico, nakar sta odšla v Hribarjev gal stražnika Prešeren in Zavodnik. S po-moščjo nekaterih civilistov sta kmalu nato potegnili utoplenca iz vode.

Pri utoplenju so našli listine, iz katerih je bilo razvidno, da je čevljarski mojster Ivan Grošelj, rojen 29. julia 1876 v Železnikih, srez Kranj in tja pristopen, oženjen in stanujoč v Rožni dolini, Cesta na Brdo šte. 8.

O nesreči je bila tudi obveščena policijska uprava, nakar sta se v Hribarjev gal odpeljala policijski zdravnik dr. Avramovič in dežurni uradnik g. Podreberšek. Komisija je ugotovila, da na truplu ni nobenih znakov nasilja in da gre najbrže za samomor ali pa nesrečo. Na odredbo policijskega zdravnika so truplo prepeljali v mrtvaš-nico k Sv. Krištofu.

Policija je nadalje ugotovila, da je bil pokojni Grošelj 28. t. m. v Obalkovi go-stilni na Glincah ter je okoli polnoči odšel skupaj z godbenico Ivanu Kučerov domov. Zaslišala je tudi Kučerovo, ki je izpove-da, da se jima je takoj po odhodu iz go-stilne pridružil šest pianih moških, ki so jo začeli nadlegovati, nakar je pobegnila. Grošelj je nato odšel s skupino proti Mes-ninemu logu. Policija domneva, da je Grošelj morda v pijanosti zašel v Gradaščico, ni pa izključeno, da se je sprij in da ga je morda kdo med prepričom pahnil v vodo. Policija nadaljuje poizvedbe in bo zaslišala vse, ki so bili nazadnje v Grošljevi družbi. O nesreči je bila snoči obveščena tudi Grošljeva žena.

Kdo kupuje umetnine

Originalne kupujejo tudi manj premožni sloji — Večino Magoičevih slik so kupili Ljubljančani

Ljubljana, 30. aprila.

Zadnji smo poročali o izrednem uspehu Magoičevih razstav, ki je razgibala širok krog občinstva najrazličnejših slojev, da so si razstavo ogledali tudi taki, ki doslej ni obiskovali umetnostnih razstav, sedaj so pa celo kupili 51 slik. Poudarili smo, da je največja zasluga ljubljana Magoiča prav ta, da se mu je posrečilo pri občinstvu zbuditi zanimanje za umetnost, namreč pravo zanimanje, ki se ne izraža le v poslušanju umetnika in umetnosti ter do sedaj običajnih fraz, temveč v nakupih. To je pozitiven efekt razstave, ki dokazuje, da je pri nas mnogo več ljubiteljev umetnosti, kakor vedno moramo poslušati in čitati, in da je posest umetnin postala že splošna potreba vseh inteligentnejših slojev. Namesto povsod enakih tujih reprodukcij, ki so primeroma mnogo dražje kot originalna dela domačih umetnikov in le dvomljivo krase stanovanja ter jasno odražajo bedne estetske zahteve lastnikov, je zadnje čase jela segati javnost po originalih in jih na vsaki razstavi kupiti več, seveda le, če so ji všeč, in je na razstavo tudi zadostno opozorjena in pripravljena. Račun s tisto tolikrat zlorabljenim »narodno dolžnostjo« je pogrešen, ker pač ne moremo in tudi ne smemo pričakovati, še manj pa zahtevati od nikogar, da bi izdal denar za namene in stvari, ki mu niso všeč. Veliki namredi so že davno prenehali z deklaracijami o narodni dolžnosti, ker so uvideli nespamet, siliti koga k nakupovanju del, ki mu ne ugajajo, ker to umetnosti več škodi nego koristi, prav tako kakor je strogo izvajanje gesla »Svoji k svojim!« zaradi slabega blaga večkrat oviralo ter celo diskreditiralo in onemogočilo ves pokret.

Čeprav tamamo o obupnih razmerah, vendar je nastalo po prevratu celo nekaj prav lepih zbirk del naših modernih umetnikov, med katerimi se zlasti kolekcija zdravnikov dr. Viranta odlikuje po svoji kakovosti, prav lepe kolekcije imajo pa tudi razni inteligentni pridobitniki, kot n. pr. g. Erzt, veleindustrialec Dolenc na svojem gradu v Predvorju, ravnatelj Jovan, ravnatelj Ciril Dolenc in mnogo drugih, pa tudi v stanovanjih drugih ljubiteljev visi že mnogo dobrih originalov, tako pri gen. tiskarju dr. Windischerju, dr. Verčonu, županu Pinžgariju in še v mnogih drugih hišah, čeprav lastniki ne moremo šteti med finančnike. Da originalne kupujejo tudi manj premožni sloji in je torej že živahno lela prodirati zavesti, da brez originalov ne more biti nobeno stanovanje, ki hoče veljati za boljšo, dokazujejo tudi kupci Magoičevih slik, ki jih obnavljamo, da se javnost preveri o izrednosti naših trditve.

da je umetnost pri nas že splošna zahteva.

Na Magoičevi razstavi so torej kupili naslednje slike: »Motiv z Golovca« lasnik inf. pisarne g. Blažič iz Ljubljane, »Skarčin« tovarnar F. S. Lukas iz Celja, »Poljsko cvetje«, »Motiv iz Kranjske gore«, »Iz Kranjske gore«, »Tivolski park« študijo za »Bled«, gen. tiskar ZTOJ g. dr. F. Windischer, »Šmarna gora« in »Gallusovo nabrežje« publicist g. Ivan Prepeluh, »Mali graben« odvetnik g. dr. Sajovic, »Jutro ob Jadranu« žel. uradnik g. Z. Klavara, »Ob Iščici« Zveza faktorjev, Ljubljana na Barju, »Motiv z Rožnikar« in »Ob Iščici« knjigovodja g. Ciril Vidic, »Gradaščica« pred rekonstrukcijo in »Motiv iz Kranjske gore« operni pevec g. Emil Rumpelj, »V mestnem logu« direktor Gospodarske zveze g. Aloaz Besednjak, »Pogled z Golovca« odvetnik g. dr. Ivan Stanovnik, »Mali graben« g. König Artur, »Ob Malem grabnu« ravnatelj litografije g. I. Adam, »Jesen na Golovcu« profesorica Državne trgovske šole za Ana Schiffer, »Gradaščica pri B. kalcini« in »Na Rožniku« trgovec g. I. Kunc, »Za Rožnikom« ga dr. Horvateva, »Pogled z Barja na Ljubljano« mestna občina ljubljanska, »Motiv iz Lattermannovega dvorreda« in »Tivolske breze« katehet g. Ignacij Zaplotnik, »Motiv z grada« tiskar g. Viliem Gale, »Pisnica z Razorom« veletrgovec g. A. Ehenspanger, »Bled« in »Pogled na Kranjsko« krožni urad za zavarnost delavcev za terme v Laškem, »V Mestnem logu« Društvo tiskarjev, »Za Rožnikom« tiskar g. M. Hrovatin, »Gledni interieur« lastnik litografije g. A. Cemažar, »Jutro na Bledu« lastnik modnega salona g. R. Pučnik, »Gameline«, »Mali graben« in »Gabi pred nevihto« bančni direktor g. dr. Ivan Slokar, »Mali graben« ga. trgovka Pretnar - Podkrajskova, »Motiv z Dolenjske« in »Gradaščica« g. Inž. Rudolf Mihor, »Mali graben« in študija za »Jutro ob Jadranu« trgovec s pohištvom g. Ivan Ožan, »Kmetijski dom« g. arh. I. Karlovšek, »Brze v hramnem solencu novomeški župan g. dr. I. Režek, »Pogled z Golovca« poštni uradnik g. Karla Modic, »Miado hrastje« g. Benedik, »Motiv z Golovca« in »Močvirje« pa g. major Ivan Koprivec.

Čudimo se, da je tako malo kupcev z dežele, saj je med našo podružniško inteligenco prav mnogo zanimanja za umetnost, naravno le pa, da so večino slik kupili Ljubljančani, ker le največ motivov iz okolice Ljubljane, sicer je pa čas še do 5. maja, ko bo razstava zaključena, lepih slik je pa tudi še dosti na izbiro. Po razstavi obhajamo tudi še nove kupce, da bo seznam kompleten, a že iz današnjega vidimo, da so se naše umetniške razmere zelo znatno zboljšale.

„Železni general“ in degradirani narednik

Zanimivi spomini na pokojnega generala Mihajla Živkovića

Od prijatelja našega lista smo prejeli zanimivo spominsko črtico, nanašajočo se na železnega generala Mihajla Živkovića: katerega so večkrat v Beogradu pokopali. Takole pripoveduje naš prijatelj: L. 1916, torej pred 14 leti, je prišel pokopni general Mihajlo Živković s Krfa v Odeso, da prevzame vojaško vodstvo jugoslovanskega dobrovoljskega pokreta v Rusiji. Kot malo kurioznost naj mimogrede omenim, da s Krfa poslani erbski oficirji imena Jugoslavija niti slišati niso hoteli. Dajano so bili dobrovoljci v glavnem zbrani, oboroženi in vojaško organizirani, še predno so erbski oficirji prišli v Odeso. Pokopni general Živković je bil določen za poveljnika dobrovoljskega zbora, obstoječega iz dveh divizij. Ker se je udeležila bojev v Dobrudži samo prva divizija pod poveljstvom sedanjega vojnega ministra generala (takrat še polkovnika) Stevana Hadžića, je ostal general Živković kot poveljnik kora v Odesi, kjer se je druga divizija šele zbirala in organizirala. Več nekaterih letov, da je bil železni general v Dobrudži, torej ni točna.

Kako se je prijel general Živkovića pri delu »železni«, ne vem, zdi se mi pa, da se je imel zavaljati zanj svoji osebnosti hrabrosti, železni volji, energiji, skrbnosti in v veliki meri najbrž tudi svoji znanjosti. Bil je visoke, skoro orjaške postave, brada in nos sta kazala značilno tendenco zdravih, pod kožnimi obrvi so se mu iskriče ločale, srepe oči, ki prijazno menda sploh niso znale pogledati. Bil je že prišten in zelo ni čuda, da je imel laze in kratko prištrženo bradico že močno sivo. Skratka, bil je idealna pojava hrabrega vojskavca od pete do glave, kakršnih je imela srbska in ima zdaj jugoslovanska vojska malo. Podrejani so ga visoko cenili, pa tudi strah jih je spreletaval pred njim, če so imeli slabo vest.

Prepuščamo vse drugo o dobrovoljskem pokretu v Rusiji objektivnemu peresu zgodovinarja in dobrohotnemu očesu dr. Jambrišaka, pa preidimo na železnega generala in degradiranega narednika. Na prvi pogled se zdi nekam čudno, da bi mogli imeti general in povrh še »železni« kaj opraviti s narednikom in povrh še z degradiranim, toda tekom dogodkov nam postane vse jasno. Pri enem izmed polkov I. dobrovoljske divizije v Odesi je služil č. se ne motim s Krfa poslani narednik, ki je pa imel razvito pustolovsko žilico. Kaj hočemo, ljubka se pomeša med vsako pšenico, med eno več, med drugo manj. No in ta ljubka v obliki narednika se je bila tako hudo pregrešila zoper vojaške paragrafe, da je bila za kazen vprito polka degradirana. Degradacija

je opravil sam polkovnik lastnorodno. Vsakemu človeku je težko, če ga tako ali drugače potegnemo za pete nazaj, tem težje pa občuti degradacijo narednik, posebno če je tako častihlepen, kakor je bil naš grešnik tam v Odesi.

In kar degradiranega so poslali siromaka v Dobrudžo, da bi bil boj krvavi za oči, njo in kralja. Pa mu menda že od mladih nog ni dihal junaški mejo ali pa je bila kriva degradacija, da je nekega dne izgubil s krvavih poljan kiki kafr. Kar znanikalo ga je in nihče ni prav vedel, kam ga je spak zanesel. Dolgo ni bilo o njem duha ne sluha. Nekega dne je pa prišla na strogo uho njegovih predstojnikov prečudna vest, da se je pojavil degradirani narednik v rumunskem mestu Galacu ob Dunavu in sicer ne več kot degradirana pregrešna duša, temveč kot visoko pomaknjen vojaško-diplomatski zastopnik Srbije. V činu kapetana I. klase, s štirimi ali petimi visokimi odlikovanji na junaških prsih se je predstavil moji znanemu ruskemu admiralu Veselkinu in njegovim rumunskim kolegom in kmalu se je počutil med njimi kot svoj med svojimi prav dobro. Zahajal je v njihovo družbo, za skupno mizo so jedli, pili in tarokirali, na račun zavestne zvestobe si je izpodelil degradirani narednik od ruskega admirala in nezakonskega sina carja Aleksandra III. (relata refero) nekaj tisočakov dobrih carskih rubljev, nekaj lej so primaknili tudi rumunski admirali in življenje je šlo veselo svojo pot, da nikoli tega.

In bi bilo še tako veselo naprej tja do ruske revolucije, kajli admiral se ni zahan pial Veselkin, da ni dobil pisec teh rumunskih vretic povelja, naj vzame dva vojaka in se napoti v Galac, kjer naj admiralskega prijatelja aretirajo in odpelje v Odeso pred lice samega železnega generala. Prišel sem v Galac in takoj so mi pokazali, kje najdem ruskega admirala Veselkina, katerega bivališče je bilo sicer na ruski strani Dunava v Reni. Predstavil sem se mu in mu povedal, po kaj sem prišel. Debelo me je pogledal in poznalo se mu je, da bi me najraje zamejal v obraz. Ko sem mu pokazal pisemno povelje glede aretacije predrznega pustolovca, je smejel pripomnil, da se je srbska komanda zmotila, ker on ne obneje z degradiranimi naredniki. Njegov prijatelj da je erbski kapetan, za hrabrost je večkrat odlikovan, zastopnik Srbije, poslan v Galac, da sprejema v Rumuniji živče Srbe in jih pošilja kot dobrovoljce v Odeso. Napreči sem moral vso svojo zgovornost in vpreči vse argumente, pa mi še ni hotel verjeti, dokler se ni prepričal na lastne

oči, da je bil res naseljen pustolovcu. Degradirani narednik je sedel v kapetanski uniformi z vsemi odlikovanji na prsih z visokimi rumunskimi častniki baš pri turški kavi, ko ga je dal admiral Veselkin poklicati. Prišel je in ko me je zagledal, je bil še tako nesramen, da je pričakoval, da ga kot nižji po činu prvi pozdravim. V naslednjem hipu se mu je pa oglasila kosmata vest. Prebledel je in zašel nekaj jecljati. Zapovedal sem vojakoma, naj mu snamejo epolete in odlikovanja ter zvežeta za vsak slučaj roke. Šele tedaj je admiral Veselkin spoznal, da je imel res opraviti z lopovom. Izraza na admiralskem obrazu ne bom nikoli pozabil. Bil je tako ogorčen, da mi je ponudil svojo razkošno jacht za pot od tialaca do Reni, samo da lopova čim prej doleti zaslužena kazen.

Lepo po vojaških predpisih sem odpeljal dvakrat degradiranega junaka iz Like v Odeso in se napotil z njim v štab dobrovoljskega kora, kjer je gospodaril pokojni general Mihajlo Živković. Javil sem se adjutantu in mu povedal, koga sem privedel. Brž je skočil v generalov kabinet. Minilo je nekaj minut, potem so se pa odprla vrata in na pragu se je pojavila impozantna generalova postava, ki je bila v tistem hipu preteče strašna. Kdor pozna našo vojaško terminologijo, bo že vsaj približno uganil, kakšen besedni uvod je sledil prihodu »železnega generala« iz njegovih ust. Sredi te strahovite plohe sem naenkrat opazil, kako so odletela generalovemu adjutantu iz oči visoka pustoloveva odlikovanja v en kot, v nasprotni kot pa pod pritiskom dvoč atletskega zausne pustolovec sam General mi je velel, naj odpeljem lopova nazaj v Dobrudžo, češ, da imajo tam za take liče več prostora v zemlji, potem se je pa okrenil in vrnil v svoj kabinet.

Tu je treba našo povest zaključiti, da se ne pregrešimo zoper naslov in da ne bo predolga.

Nesmrtni potepuh

Največji uspeh od sen doseglanjih Ufinih zvočnih film v je ime film »Nesmrtni potepuh«. — Der unsterbliche Lump. — Vabina tega dela, ki je doživelo na Dunaju, v Berlinu in vsepovsod prave triumfe, je v kratkem sločica:

Liane Haid v vlogi Ane v zvočnem filmu »Nesmrtni potepuh«.

V neki vasi na Stajskem živi mlad učitelj po imenu Hans Ritter, — zelo na daren muzik — katerega edina želja je, da bi dunajska opera sprejela njegovo opero »Svitanje v Alpah«. Na to opero je vezana vsa kariera in življenska sreča mladega moža, kajli če bi na Dunaju sprajeli njegovo delo in če bi to delo tudi doseglo uspeh, bi prav gotovo našel milost v obeh vsakega pismonoše, v katerega hčerko Ano je fant zaljubljen. Tako pa se oče nikakor ne more sprijazniti z mislijo, da bi njegova hčerka poročila beraškega učitelja in odklonila najbogatejšega posestnika v vasi, Lechnerja, ki dan na dan prosičaji za njeno roko. Tu dobi nekega dne Ritter brzojavko, da je njegova opera sprejeta in da mora k skušnji na Dunaj. Ritter odstopuje. — Anin oče je seveda njegove očitnosti zelo vesel, kajli le na ta način upa doseči svoj cilj, da njegova hčerka poroči bogatega Lechnerja. Vsa pisma Ritterjeva in brzojavke romajo v kos in končno ko ljubljene Hansa li ni na spregled, se Ana poroči z Lechnerjem. Ravno na poročni dan se vrne Hans in Anin oče, ki ga pričakuje ni klovor, mu sporoči grozno vest, da je njegova hčerka poročena. — Ves obupan se vrne Hans na Dunaj, kjer prisotuje premijeri svoje opere. In medtem, ko doseže njegovega dolga omen uspeh, se on sam pod težo srčnih krčev za zaslom seveda. Zanj nima življenje prav nobene vrednosti več.

Tam neke na bregu Dunava se kladi dan in noč in neki potepuh mu pri tej priliki ukrade vse listine. — In ko potepogoe čez nekaj dni iz Dunava utopljena in najdejo pri njem papirje Hansa Ritterja, misli vse svet, da so našli v oči utopljena slavnega komponista.

Mnogo tri leta Mladi Lechner se je na lovi smrtno ponesrečil. — Hans Ritter pa, ki se je od tedaj klafil po svetu in se preživljal kot ročni delavec, je zvedel iz časopisov, da mu namerava domača vas postaviti spomenik. — Tedaj ga ni več zadržalo v tujini in napotil se je domov. In ko je zavesa pred spomenikom padla, tedaj je spoznal Ana v bradatem, zamarnenjem možu tam ob strani, njega, katerega je tako željno pričakovala, njega, katerega ljubi še vedno z isto vročo ljubeznijo kot nekdanj. — Ostani pri meni — vse se še da popraviti — mu zašepete Ana — on se pa brani. Končno se pa le uda in ko se objekta izprehajata med bujnim žitnim poljem — ju obkolita solska mladina pojoča pesem mrtvca — sedaj oživljenega srečnega komponista.

Samozavesten in negovan.

Tudi ako je kak moški takozvani tip časa, vendar ni gotovo da bo imel uspehe povsod. K temu je potrebna kultivirana pojava v splošnem, predvsem brezhibno negovani lasje, — 10 minut dela ter enkratno umivanje z Elida-Shampoo-nom in zaželjen uspeh je tu. Praktično za vsacega možkega. Vzame se lahko povsod s seboj. Takoj gotov. Očisti temeljito lase in lasišče, ter odstrani prhljaj.

ELIDA SHAMPOO

Jubilej obrtnika

Jutri praznuje g. Josip Eberle 30letnico svojega samostojnega delovanja kot urar in juvelir. Rojen Ljubljančan se je izučil obrti v Ljubljani pri Rudholzerju in je potem več let delal v svoji stroki v večjih mestih tu- in inozemstva, kjer si je zbral in izpopolnil svoje veliko znanje urarske in draguljarske stroke. Leta 1900 je ustanovil svojo samostojno trgovino v Ljubljani na Mestnem trgu. Po 30 letih marljivega, vztrajnega in poštenega dela si je povečal

jem remizirala, Hermesa je odpravila s 3 : 0. Svobodo s 7 : 0. Jadrana pa s 4 : 2. Dosegla je vsega skupaj 15točk, torej eno manj kot se jih da doseči. Score zabitih in prejelih golov pa je znašal 32 : 9.

Primorje je izgubilo napram Iliriji jeseni z 2 : 1, igralo s Hermesom neodločno, porazilo Svobodo rekordno z 10 : 0 in Jadrana s 6 : 1. Spomladi je z Ilirijo igralo neodločno 2 : 2, porazilo Hermesa 5 : 1. Svobodo 4 : 1 in Jadrana 3 : 1. Doseglo je 12 točk, torej 4 manj od dosegljivih 16. Score je znašal 33 : 10.

Ilirija je torej dosegla več točk in boljše razmerje golov. Iz tega sledi, da je bila izmed ljubljanskih moštvev še najbolj stabilna, čeprav je včasih tudi njena forma znatno nazadovala. Tako je presenetljivo slabo dvakrat odrezala proti Jadranu, dočim je Hermesa, ki je vsekakor močnejši nasprotnik, vedno gladko odpravila.

Sedaj čakajo moštvo še težke naloge. V nedeljo se bo vršila prva tekma za prvenstvo LNP odnosno dravske banovine. V Mariboru se spoprime Ilirija in SSK Maribor, ki si je priboril prvenstvo mariborskega okrožja. Marbor je po svojih zadnjih rezultatih in igri sodeč Iliriji najbolj nevaran nasprotnik. Porazil je spomladi svojega najopasnejšega rivala Rapida s 7 : 0, dočim je v finalu proti SK Celju bolj slabo odrezal. Zdi se, da ima Maribor prav toliko izgledov na uspeh, kakor Ilirija in da bo zlasti na svojem igrišču v Mariboru dobro odrezal. Igrišče je namreč nekoliko premajhno. Revanžna tekma se bo vršila v Ljubljani. Skupni rezultat bo odločil zmagovalca, ki pride kot prvak LNP v borbo za državno prvenstvo.

V borbi za državno prvenstvo, ki se bo odigrala kakor lani po pokalnem sistemu, bo igral prvak LNP z drugo plasirano zagrebškim klubom, t. j. Haškom ali Concordio. Ena tekma se bo vršila v Ljubljani, druga pa v Zagrebu. Kdor v teh tekmah podleže ali doseže slabše razmerje golov, izpade iz nadaljnega tekmovanja.

svojo prvotno malo trgovino v veliko splošno znano, solidno in vzorno podjetje, ki živa vsestransko zaupanje in se lahko meri z vsakim velikomestnim podjetjem iste stroke, posebno pa še, ker je g. Eberle svoje lokale pred kratkim elegantno renoviral in razširil. Omeniti je še treba dolgoletno jubilarntovo delovanje kot odbornika in predsednika preizkuševalne komisije zadrage urarjev, zlatarjev, graverjev, optikov itd.

Jubilantu želimo še dolgo vrsto let uspešnega delovanja in prvotnega podjetja.

Sport

Po prvenstvu v ljubljanskem okrožju

Te dni je bilo zaključeno prvenstvo ljubljanskega okrožja LNP z izjemo tekme Jadran in Svoboda, ki se mora še odigrati. Prvenstvo si je priborila kakor je bilo že po jesenskih rezultatih pričakovati SK Ilirija. Jeseni je namreč Ilirija odpravila svojega najhujšega tekmeča ASK Primorje z 2 : 1, vendar pa ta tekma še ni bila tako odločilne važnosti. Primorje je imelo šanse, da se pomladi za poraz revanžira, a si je znatno pokvarilo pozicijo v prvenstvu, ko je igralo s Hermesom neodločno 2 : 2. S tem je bila torej že jeseni njegova usoda zapечатena. Zanimiv je pregled tekem in rezultatov, ki sta jih odigrala odnosno doslegla obo rivala v jesenski in pomladni prvenstveni sezoni.

Ilirija je odpravila Primorje z 2 : 1, Hermesa s 7 : 2, Svobodo s 5 : 2. Jadrana z 2 : 0, v pomladni sezoni pa je s Primor-

Nežalostno, najtrajnejše, nato u najcenejši

Nešporazum

Zdravnik: Pijete? Bolnik: Hvala lepa, gospod doktor — a če že hočete, bi vas prosil, da mi postrežete s konjakom.

Nagla pomoč

— Povej mi no, kako je mogel zdravnik tako hitro izlečiti tvojo ženo in ji tako temeljito pregledati nervoznost.

— Dejal ji je, da je nervoznost znak staranja, pa je bila takoj zdrava.

Zanesljivo sredstvo.

— Ti nimaš v žepu niti belica, pa se vedno voziš z avtomobilom in v I. razredu.

— To je edino sredstvo, da ne nate-tim na svoje omike.

Dnevne vesti

— **Vojaška vest.** Na službovanje v vojni geografski institut v Beogradu v šolski odsek je premeščen g. Andrej Glušič, do sedaj vodnik kolesarskega bataljona I. konjeniške divizije v Ljubljani.

— **Strokovni železničarski tečaj.** Prometni minister je odredil, da se ustanove v Beogradu strokovni železničarski tečaj, katere bodo morali posejati vsi železniški uslužbenici, določeni ali sprejeti v službo kot vodje in starešine. Tečajji bodo trajali od 1-6 mesecev po obsegu snovi, katero bodo morali kandidati obvladati. Podrobni program tečajev in vse drugo bo določila strokovna komisija. Tečajji se prično najkasneje 1. junija. V enem tečaju ne bo smelo biti nad 35 kandidatov, pač pa se bo lahko vršilo istočasno več paralelnih tečajev.

— **Prepovedana knjiga.** Notranje ministrstvo je prepovedalo uvažati in razpečevati v naši državi knjigo »Leo Trocki — Mein Leben — Versuch einer Autobiographie«, ki je izšla v berlinski založbi S. Fischer.

— **Organizacijsko gibanje prometnih poštinskih uradnikov.** Zadnjega običnega zbora Društva prometnih poštinskih uradnikov v Ljubljani se je udeležilo lepo število ljubljanskih tovarišev in nekaj doposilcev mariborske podružnice. Zborovalci so vzeli poročila društvenih funkcionarjev z odobravanjem na znanje, saj je odbor storil vse, kar je bilo potrebno v prid društvenim članom. Društvo bo nadaljevalo svoje delovanje po določenem programu. Novi odbor ima v rokah večja pooblastila za reševanje stanovitnih zadev. V odboru so sedaj: predsednik Franc Salehar, podpredsednik Mirko Tomazič, tajnik Franc Jerab, blaginjski Maks Košir; odborniki: Budivoj Masle, Franc Prah in Franc Legat; pregledovalca računov pa Ivan Pevec in Martin Makar.

— **Posebni vlak v Maribor** ki tekmi Ilirija: Maribor, Z ozirom na veliko zanimanje, ki vlada za odločilno nogometno tekmo za prvenstvo Slovenije Ilirija: Maribor, ki se bo vršila v nedeljo 4. V. v Mariboru, bo izposlovali Sportni klub »Ilirija« posebni vlak, ako se do petka popoldne prijavi dovolj udeležencev. Vlak bo krenil iz Ljubljane v jutranjih urah in iz Maribora zvečer. Vozna cena bo polovična. Prijave sprejema SK Ilirija danes od 18. do 19. ur, v četrtek in petek od 14. do 15. in od 18. do 19. v kavarni »Evropa«. Obenem s prijavo je treba plačati Din 56.— za vožnjo. Ta znesek se povrne, ako bi zaradi premalega števila prijavi poseben vlak odpadel. — SK Ilirija.

— **Razdruštva.** Društvo delovnih in industrijskih nastavitelcev za Tržič in okolico se je po sklepu rednega običnega zbora prostovoljno razšlo.

— **Iz »Uradnega lista«.** »Uradni list« kraljevske banke uprave dravske banovine št. 56 z dne 29. t. m. objavlja vojaški kazenski zakonik kraljevine Jugoslavije in razglas k uredbi o prijavljanju prebivalstva.

— **Živalske kužne bolezni v dravski banovini.** 25. t. m. je bilo v dravski banovini 29 primerov svinjske kuge, 10 svinjske rdečice, 4 stekline, 3 vrančnega prisada in 2 konjskih garij.

— **Z razstave Uduženja grafičnih umetnikov v Zagrebu.** Razstava bo zaključena jutri in prenesena najprej v Novo Gradsko, pozneje med vesekolskim zletom v Beogradu pa v Zemun. Od slovenskih del sta bili prodani dve Smrekarjevi karikaturi in sicer »Vrže umetnost« in »Paik in muha«. Kupil ju je G. S. iz Kanade. Zanimanje za razstavo je veliko.

— **Smrtina kosa.** V ponedeljek popoldne je umrl v Komendi upokojeni šolski upravitelj g. Mihael Kabač. Pokojnik je bil mož dela in plemenitega značaja, oddan delavca na prosvetnem polju. Pogreb bo jutri ob 10. popoldne v Komendi. Blag mu spomin! Težko prizadeti rodbini iskreno sožalje!

— **Vreme.** Vremenska napoved nam obeta deževno vreme. April je letos pomagal z repom tako pošteno, kakor že dolgo ne. Včeraj je bilo po vseh krajih naše države oblačno in deževno. Najvišja temperatura je znašala v Beogradu 22,9, v Sarajevu 21, v Zagrebu 20, v Splitu 19, v Skoplju 18, v Ljubljani 15,8, v Mariboru 15 stopinj. Davi je kazal barometer v Ljubljani 745,2, temperatura je znašala 9 stopinj.

— **Tiskarski škrat.** V včerajšnjem članku »Prostora ni, bolnikov pa vedno več« popravim: Jermanove poezije bi se smele postaviti v eno vrsto z Muravimi poezijami.

— **Samomor uglednega ptujskega gostilničarja.** Včeraj je vzbudil v Ptuj precejšnjo pozornost samomor uglednega gostilničarja in hišnega posestnika Avgusta Stanutza iz Brega pri Ptuj. Mož se je ustrelil v glavo. Težko ranjenega so prepeljali v ptujsko bolnico, kjer je pa snoči poškodbam podlegel. Verok samomora je bila dolgoletna neozdravljiva bolezen.

— **13 milijonov zapustila siromakom.** Te dni je v Beogradu umrla 84-letna starica Anka Naumović, vdova po obrtniku, ki je bila po vsem Beogradu znana kot velika dobrotnica in zaščitnica siromakov. V oporoki je zapustila vse svoje premoženje v vrednosti 13 milijonov Din siromakom. Določila je, naj se iz 12 milijonov ustanovi fond, katerega obresti bodo dobivale vdove in sirote siromakašnih delavcev. 1 milijon je določila za preureditev in popravilo hiše, ki se naj preuredi v občinsko ubožnico.

— **Aretacija lažnega ruskega kneza.** Novosadska policija je te dni aretirala 22letnega ruskega emigranta Aleksa Fjodorova, ki se je klatil po raznih krajih Evrope, se izdal za kneza in izvršil veliko sieparij. Mož se je nazadnje klatil po subotški okoli in izjavil pod raznimi pretevezami dezar. Zastavljal je za denar »zlate« prstane in »briljante« Če je pa kdo hotel zastaviti prstan prodati, je zvedel, da gre za bakren prstan. Klub temu so mu šli ljudje na tim. Fjodorova je s tiralo že zasledovalo državno pravdnštvo v Somboru, ker

je tam izvršil večjo goljufijo. Policija je tudi zvedela, da se je pustolovec v Nemčiji izdal za grofa Aleksa Nikolajeviča, v Italiji pa za kavkaškega kneza Murata. V Italiji je zmešal glavo neki grofici ker se je pa policiji zdel sumljiv, ga je izgnala v Avstrijo, od tu pa so ga poslali v Jugoslavijo.

— **Mutec kot priča.** Pred sodiščem v Užicu se je te dni vršila razprava proti posestniku Borivoju Stefanoviču, ki je bil obtožen uboja kmeta M. Bečica. Kot glavna priča je bil pri razpravi zaslišan 17-letni mutec Momir Bečić, ki je bil baje edini očividec zločina. Pred preiskovalnim sodnikom je nuteč s kretnjami pokazal, kako je Stefanovič Bečica ubil, pri glavni razpravi pa je svoje trditve prekalal. Stefanovič je bil oproščen.

— **Senzacionalna aretacija.** V ponedeljek je bil aretirani ravatelj državne kobilarne »Karagorgiovo« v Bački Palanki dr. Vukašin Sola, ki je baje z državnim imetjem nepošteno manipuliral in zakrivil, da se je kobilarna zadolžila. Oblasti so začasno zasegle Solino premoženje v vrednosti 1 milijona Din.

— **Zalostna usoda vlomilca.** Marko Lovrinović iz Slivna pri Travniku v Bosni je bil notoričen tat in vlomilec. Nobena kazen ga ni izpametovala nobena beseda ni zalegla. Zadnje čase je izvršil več vlovov v tamošnji okolici in zato so oblasti za njim izdale tiralo. Ko je te dni v okolici Žepča zopet hotel vlomiti, so ga zasačili in tako pretepli, da je kmalu umrl.

Iz Ljubljane

— **Leopold Tratnik umrl.** Včeraj je umrl po kratkem bolovanju v 77. leti starosti hotelir in restavrater Leopold Tratnik. Pokojnik je bil rojen v Vrhopolu pri Kamniku kot sin trdega kmeta. Oče ga je poslal najprej v Celje k podobarju Obliku, da bi se izučil podobarstva, pozneje pa, ko ga je domotazje zvalilo, da je zapustil Celje, v Ljubljano k pasarju Schreinerju, ki je imel svojo delavnico na Sv. Petra cesti v hiši, kjer je sedaj dom pokojnikove družine. Po učenju dobi ga je vleklo po svetu. Delal je v Gradcu, na Dunaju, v Salzburgu, Monakovem, Augsburgu in drugih nemških mestih. Potoval je celo v Pariz in Svico. Po smrti svojega mojstra je prevzel njegov obrat in se leta 1887. poročil z Alojzijo Hafnerjevo iz urledne gorenjske rodbine. S pomočjo svoje zveste družice se je pred vojno posvetil hotelirski in restavraterski obrti in dosegel lepe uspehe. Blagi pokojnik zapuščal poleg užalostene vdove pet sinov in dve hčerki. Pogreb bo jutri ob 14.30 popoldne izpred hiše žalosti na Sv. Petra cesti. Pokojniku časten spomin, žalostni rodbini naše iskreno sožalje!

— **Prenaglo veselje.** Ko je pred meseci počil glas, da bo slovenska prestolnica ponaknjena v prvi plačilni razred, smo se vsi v Ljubljani živeli aktivni in upokojeni državni uslužbenici razveselili. Zal, naša radost je bila prerana, zakaj mahoma so se podražile življenske potrebnosti in s temi vred stanovanj, da smo na slabšem kot prej. Placu teh vrstic je podražil hišni gospodar stanovanje na mesec za 200 Din, kar je samo to nekaj kovačev več, kakor izboljšani novi prejemki. Na ta način se državnih nametencev ne bo izkopal iz dolgov, ampak se bo še bolj vanje pogrezal. Zalostno, pa resnično.

— **Davčna uprava Ljubljane** - okolica nam sporoča, da bo v času od 5. do 10. maja t. l. zaradi beljenja in čiščenja uradnih prostorov poslovala samo v najnujnejših in res neodložljivih primerih. Davkoplačevalci se opozarjajo, naj v navedenem času vrše eventualna plačila izključno le potni poštne hranilnice na čekovni račun št. 10.034. Pooblaščen prodajalci tukšnih vrednotnic naj dopolnijo svoje zaloge po možnosti že do 3. maja t. l.

— **Kobilice tudi pri nas pustošijo.** Polja. Z Barja nam poročajo: Lani smo imeli toliko kobilic, da so požrle vso otavo in da je morala živina stradati. Upali smo, da bo letos v tem pogledu bolje, pa je še slabše. Komaj je trava dobro ozelenela, že so navale na njo kobilice, katerih je vse črno. Ves trud in vsa gnojila so vržena proč. Barjani bi bili zelo hvalačni dobrotniku, ki bi jim preskrbel kako sredstvo zoper to škodljivo golazen.

— **Današnji živilski trg.** Čeprav je bila danes sredo, torej tržni dan, na trgu ni bilo posebne kupčije. Deloma je bilo krijo slabo vreme, deloma pa prazni mošnjiki, kajti danes je zadnjega. Trg je bil kakor običajno dobro založen z raznim blagom, cene pa so ostale v glavnem neizpremenjene. Jajca so prodajali po 1 Din komad ali par 1,75 Din, maslo surovo 48 Din kg, kuhano 48 Din, fižol prepelica 3 do 4 Din liter, čebula 1—1,50 Din kg, pesa stara 25 par kom., krompir star 75 par kg, nov 8 Din kg, grah v strožu 8—9 Din kg, olučen 4 Din merica, špinata in berivka 1 Din merica, tržaške kumare 35—40 Din kg, uvoženi špaglji 40 Din kg, štajerski in domači 35 Din kg, tržaška glavna salata 8—10 Din kg, kisló zelje 2 Din kg, kisló repa 2—2,50 Din kg, zimska jabolka 8—10 Din kg, pomaranče od 50 para do 3 Din po kakovosti. Na trgu je bilo tudi nekaj morskih rib. Sardelice so prodajali po 12 Din

kg. Živahna je bila kupčija s pomladanskim cvetjem, zlasti so ljudje kupovali šmarnice, narcise in holandski bezeg.

— **Seznam izgubljenih predmetov.** prijavljenih upravi policije v Ljubljani od 1. do 15. aprila 1930: 200 Din, 760 Din, listnica v njej okoli 100 Din in ženska srebrna ura s srebrno verižico, denarnica z nekaj nad 100 Din, listnica, v njej 130 do 140 Din in listek Nabavljalne zadruge drž. železničarjev, listnica, v njej 50 Din, razne slike, zdravniška spričevala, 1 recept, 1 denarnica z raznimi malenkostmi in poročnim prstanom; zlata igla z rumenim kamnom; zlata zapetnica; črna nikelnasta doza — ura; zlat dvoobročni prstan s štiriglatim kamnenkom; palica, na njej monogram »D. P. 1916« in pištola za strašenje psov; boja iz ružave srnlakove kože; psica »bosanski brak«, sliši na ime »Spora«; delavska in davčna knjižica, oboje na ime Šušanj Cvetko; poselska knjižica na ime Rozman Ma-

— **Redni občni zbor »Društva skrb za mladino«** se bo vršil 6. maja ob 8. uri zvečer v posebni sobi gostilne Bončar, Sv. Petra cesta. Ako ni ob 8. uri sklepčnosti, se vrši pol ure kasneje, ne glede na število članov. K polni udeležbi vabi odbor.

— **Razstava risarskih in pisarnih izdelkov** vajencev obrtno - nadaljevalne šole za umetno in oblačilno obrt na Prulah bo v nedeljo 4. maja od 8. zjutraj do 4. ure popoldne (ne pa 11. maja). Na razstavo vabimo vpludno mojstre, pomočnike in vse p. n. občinstvo.

— **Fotoparate** kupite najbolje pri Fr. P. Zajec, optik, Ljubljana, Strti trg 9. 13T

Nova verzija o mayerlinški tragediji

Kaj pripoveduje Čenhinja, ki je imela v rokah originalne dokumente

Praška »Narodni Politika« priobči: je novo verzijo o mayerlinški tragediji in sicer izpod peresa neke uradnice češkoslovaškega prometnega ministrstva, ki je imela v rokah originalne dokumente o tragični smrti prestolonaslednika Rudolfa in baronice Vetsar.

»Kot tajnica pokojnega vsučiliškega profesorja, deželnega in državnega poslanca dr. Arthura Skedla, kateremu je bilo naročeno urediti pisemsko zapuščino bivšega ministrskega predsednika grofa Taafta, piše omenjena dama, sem imela priliko čitati originalni policijski protokol, sestavljen takoj po mayerlinški tragediji po izpovedih cesarja Franca Jožefa in udeležencev usodnega večera v mayerlinškem gradiču. Iz pogovora z bivšim komornikom in višjim štabnim častnikom grofom Wimpfenom, osebnim prijateljem prestolonaslednika Rudolfa, sem zvedela še druge podrobnosti, zlasti kako so o Rudolfovi smrti obvestili cesarja in cesarico.

Usodnega dne je prosil prestolonaslednik Rudolf za razgovor s svojim očetom in dovoljenje, da bi se smel ločiti od svoje žene Stefanije. Cesar naj bi v tej zadevi posredoval pri pačju. Slo je za razveljavljenje zakona in za dovoljenje skleniti novo zakonsko zvezo z lepo baronico Vetsar, v katero je bil Rudolf do ušes zaljubljen. Za pogovor z očetom se je prestolonaslednik odločil, ko mu je baronica Vetsar povedala.

da je noseča

Cesar je pa odločno odklonil vse prošnje svoje sive sive, češ, da ljubavni epizod ni vzeti tragično in da v cesarski rodbini ne bo prvič, da pride na svet nezakonski otrok

Opozoril je sina tudi na svoje ljubavno razmerje z znano Katarino Schratt.

Rudolf je pa izjavil, da svoje name-re ne opusti, da je dal baronici častno besedo, da se bo z njo poročil, če je res noseča. Izjavil je, da ostane kot poštenjak mož beseda in da se odpove prestolu, če bi mu cesar ne dovolil poročiti se s svojo ljubico. V tem primeru bi se umaknil v zasebno življenje in bi živel mirno s svojo bodočo rodbino. Ta izjava je pa cesarja zelo razkačila in izjavil je, da izžene z Dunaja baroneso in njeno teto, ki je posredovala, da sta se zaljubljenca shajala in pri kateri se je prestolonaslednik seznanil z baroneso. Pogovor med sinom in očetom se je nadaljeval, dokler ni prišlo

Iz Celja

— **Dežurno lekarniško službo** v Celju vrši tekoči teden do vključno petka 2. t. m. lekarna »Pri križu« na Kralja Petra cesti.

— **Tri predstave v Mestnem gledališču.** V soboto 3. maja in v nedeljo 4. maja bo gostovalo v Celju mariborski »Narodno gledališče« s tremi predstavami in sicer bo vprizorilo v soboto ob 20. uri Novačano dramo »Herman Celjski« za aboama, v nedeljo popoldne ob 16. uri bo ponovilo »Hermana Celjskega« izven abonmana za okoličane, v nedeljo zvečer ob 20. pa za abonente izvirno slovensko Parmovo opero »Caricene Amaconke«. Vstopnice naj vsak čim prej kupi v predprodaji v knjižarni Gorjanc in Leskovski na Kralja Petra cesti, ker bo sicer ostal brez njih zaradi velikega zanimanja.

— **Celjsko pevsko društvo** priredi v soboto 31. maja v veliki dvorani Celjskega doma slavnostni koncert v proslavo 100-letnice rojstva dr. Benjamina Ipavca in 50-letnice rojstva Stanka Premrla. Cenjena celjska društva se naprošajo, da to upoštevajo in ta dan ne prireajo svojih eventualnih prireditev.

— **Celjski kolesarji v Beogradu pred kraljem.** V poklonitveni deputaciji jugoslovanskih športnikov pred Nj. Vel. kraljem bodo v nedeljo 4. maja sodelovali tudi člani celjskega pododpora Kotarskega saveza Jugoslavije in sicer gg. Fajš, Golob, Pačovnik, Zupanc, Lampret, Žilnik, Planinc in Cizelj. Omenjeni kolesarji pripadajo deloma Klubu slov. kolesarjev v Celju, deloma pa Kolesarskemu klubu na Vranskem.

— **Dve aretaciji.** Celjska policija je predvčeršnjim aretirala 25letnega brezposelnega delavca Josipa Blatnika iz Jurklostra zaradi potepušstva in 60letno beračico Marijo Fendrihovo iz okolice Sent Jurja ob južni železnici, ki je bila slučajno izgnana za dobo petih let iz območja celjske policije, zaradi prepovedanega povratka v Celje. Oba sta bila izročena sodišču.

Spominjajte se slepih!

Balfour

Ko se je mudil pokojni lord Balfour nekoč v Ameriki, so mu kazali v New Yorku znamenitosti mesta, med drugim tudi znani Woolworthov nebotečnik. Vodnik mu je ponosno povedal, koliko nadstropij ima in koliko milijonov je stal. Slednjič je še pripomnil, da je nebotečnik tako dobro zavarovan proti ognju, da je izključeno, da bi kdaj pogorel.

Lord Balfour je prikimal, rekoč: Škoda.

— **Fotoaparate** kupite najbolje pri Fr. P. Zajec, optik, Ljubljana, Strti trg 9. 13T

do hudega prepira, med katerim je cesar udaril prestolonaslednika z bičem

po obrazu, potem je pa ves ogorčen odšel. Po konfliktu z očetom se je odpeljal prestolonaslednik s svojimi prijatelji v Mayerling, kjer je imel dogovorjen sestanek z baronico. Obljubil ji je bil, da ji pove, kako je opravil z očetom. V mayerlinškem gradiču sta se zaljubljenca sestajala večkrat. Prestolonaslednik je hodil v Mayerling pod pretezo, da se udeležuje lova. Tu je preživljal srečne trenutke s svojo ljubico, katero je spremljala njena sorodnica, cesaričina dvorna dama.

Ko so prispeli gospodje v mayerlinški gradič, jih je že čakala baronica s svojo družbo. Bila je v krasni družabni obleki, okrašeni z rožami, kakor za ples. Bila je pa nekam čudno razburjena in zelo blede. Prestolonaslednik in njegovemu spremstvu so pridedili v pritrilnih prostorih gostijo, katere se pa Rudolf in baronica Vetsar kakor navadno nista udeležila, temveč sta ostala v spalnici. V predstobi sta se mudila samo zvesti prestolonaslednikov sluga in sorodnica njegove ljubice. Po njuni izpovedi, »abeleži« in protokolu, se je slišal samo nerazločen pogovor, ki je pa postal kmalu glasnejši tako, da sta padine besede dobro razumela. Prestolonaslednik je povedal baronici, da oče nikoli ne bo dovolil, da bi se poročila in da je zavzel najbrž pod vplivom ožjih prijateljev princeze Stefanije sovražno stališče do baronice Vetsar. Priznal »a ni, da mu je oče celo zagrozil, da bo baronico in njeno teto izgnal z Dunaja. Delal je samo, da bo baronica internirana v ženskem samostanu tako, da se ne bo mogla več sestajati z njim. Če bi pa rodila otroka, ji ga vzamejo in vzgojen bo v zavojlu ali pa privatno.

Solznih oči je baronica prosila Rudolfa, naj ne zanusti nje in otročiča, ki ga nosi pod srcem, češ, da brez njega ne more živeti in da raje umre. Rudolf je najbrž videl v tistem hipu svojo bodočnost mračno ob strani ljubeosumne in neimpaticne žene, ločen »d ljubljene baronice in njunega otroka in ko baronica vsa objokana ni nehala prositi, naj jo raje ubije, se je odločil za skupni samomor

Baronica je legla na posteljo. Rudolf je je pokrnil z rožami, katere je pobral iz vaz, in po kratkem obotavljanju jo je ustrelil v glavo.

Prezident Machado plačuje dolgove

Prezident Machado je postal zadnja leta znan tudi v Evropi. On je odločal, koliko sladkorja smejo pridelati na Kubi in s tem je vplival tudi na evropski sladkorni trg. Zadnje čase so pa glasovi o sladkorni diktaturi prezidenta Machada nekam utihli. Kajti sladkorna industrija na Kubi ima zdaj proste roke. Pač pa so prišle v javnost zanimive vesti, ki kažejo prezidenta Machada kot dolžnika in sicer zelo za nesljlivega dolžnika.

Pred dobrimi 30 leti je sedela družba študentov v neki pariški kavarni, kjer so se zbirali navadno Američani. Od sosednje mize je vstal zelo razburjen mladenič, ki je stopil k študentom in jih prosil, naj mu posodijo 25 frankov, češ, da jih nujno potrebuje. 25 frankov je bilo takrat mnogo in zato ni čuda, da mladenič pri študentih ni nič opravil. Toda pri sosedni mizi je sedel Francoz, ki je prizor pri študentovski mizi opazoval. Ponudil je neznanco bankovec za 25 frankov, češ, da mu bo denar vrnil, kadar ga bo imel. Dotični Francoz, ki je zdaj eden najuglednejših francoskih novinarjev, je bil že davno pozabljen na uslugo, storjeno v kavarni. Nedavno pa je dobil s Kube paket, v katerem je bilo 3000 najfinejših havanskih cigar. Neznane v kavarni je bil namreč sedanjí prezident Machado, ki si je bil pred 30 leti za beležil ime in naslov plemenitega Francoza in je zdaj svoj dolg z obrestmi pošteno poravnal.

Dober agent

— **Gospod, kupite tale liker,** boste videli, da je res izhoren. To bo pravi užitek za vašo ženo in taščo.

— **Saj nimam ne žene, ne tašče in celo dekleta ne,** s katerim bi bil zaročen.

— **Tedaj ga kupite zase,** da proslavite tako veliko srečo.

Edgar Wallace:

52

Vrata izdajalcev

Roman

— Dick, hotel jo je za nekoga pridobil. — je nadaljevala Diana. — Kaj me res ne razumete? Nekdo je neizmerno hrepenel po Hope.

— Kishlastan? — je vprašal Dick nestrojno in prebledel.

— Tega vam ne morem povedati — zdaj se mi je vse zmešalo. Groza me je, da se kar tresem.

Po teh besedah je naglo odzvonila. Hotel jo je znova poklicati, pa se ni oglašila. Slutil je, da je položila slušalko na svoj stari navadni na mizo.

Kishlastan! V glavi se mu je zavrtelo ob prizoru, katerega mu je naslikala bujna fantazija. Zdelo se mu je sicer, da je princ že odpotoval, vendar je pa poklical centralo in prosil, naj ga zvežejo s hotelom, kjer je orijentalisti mogotec stanoval. Njegova domneva je bila potrjena. Upravnik mu je sporočil, da se je princ že pred tednom dni odpeljal s »Poltanom«.

XX.

Ko je polkovnik Ruislip prinesel vest, da je bil sir Richard Hallowell izpuščen, si je lady Cynthie za silo opomogla od strahu in vrnila se ji je samozavest.

— Tepci! — je zakričala. — Saj je jasno, da mu je bilo vse znano. Tudi on ima tu prste vmes. Kaj praviš, Diana je bila včeraj tu? Njegova bivša ljubica? Nikoli je nisem vabila. Gotovo je vedela. —

Kar ji je zastala beseda v grlu.

— Menda je vedela, da tebe ne bo doma. Kako neki je zvedela to? S kom si obedovala?

— Si ji kaj pravil o kraljevskih znakih ali o Toweru? — je vprašala in se tako izognila odgovoru. — Pomisli, John!

— Jaz? Diana?

Polkovniku se je poznalo na obrazu, da napeto premišljuje.

— Ne, ne zdi se mi... Bože moj! Da, zdaj se pa spominjam, povedal sem ji geslo.

— Ah!

Lady Cynthie se je zmagovalno namihnila.

— Ne razumeš torej, da je ona kriva? Zakaj je izbrala baš večer, ko je bil Dick Hallowell v službi?

— S kom si včeraj obedovala? — je vprašal polkovnik mirno in to pot se lady Cynthie ni mogla izogniti odgovoru.

Za hip se je zamislila, potem je pa odgovorila:

— Po pravici ti povem, John. Z nikomur nisem obedovala. Nekdo, ki je poznal mojega očeta in mojega prvega moža, me je prosil, naj pridem, češ da gre za zelo važno zadevo. Šla sem, misleč, da bom najpозnejše čez dve uri doma. Dotičnega, s katerim bi se bila morala sestati, ni bilo v restavraciji. Naročil je v restavraciji, naj obedujem sama in ga počakam. Čakala sem do pol desetih, potem je pa prišlo drugo obvestilo, da ga sploh ne bo. Odšla sem torej k njemu — na dom. Lakaj me je odvedel v sprejemnico in prosil, naj počakam. Toda nihče ni prišel in zato sem sklenila vrniti se v Tower. Ko sem pa prišla za ključko, sem spoznala, da so vrata zaklenjena in da je zaklenjen pod nje košček papirja, na katerem je bilo napisano, naj mirno počakam, sicer...

Lady Cynthie ni povedala, kakšna je bila grožnja.

— On torej ve nekaj o tebi in tvoji preteklosti? — je vprašal polkovnik tiho.

Cynthie je pritrdila.

— In ti je grozil, da te izda, č... —

— Da, res je. Hočeš, da ti povem, kaj je hotel izdati?

— Odkimal je z glavo.

— Cynthie, mislim, da vem vse, — je dejal. — Saj nisem več tako neumen, kakor sem bil, ko sva se vzela. Slišal sem marsikaj, pa sem si mislil, da bo za oboje bolje, če se ne bova dotikala preteklosti. Rad bi bil slišal vse iz tvojih ust.

— Lady Cynthie je globoko vzdihnila. — Če bi bila vedela, da ti je vse znano! — je dejala.

— Torej si govorila z njim?

— Odkimala je.

— Ob eni so bila vrata zopet odklenjena in odšla sem, ne da bi bila koga videla.

Polkovnik si je nabasal pipo in jo prižgal. Roka se mu je za spoznanje tresla. Spregovoril je šele, ko je puhnil oblaček dima pod strop.

— Bi mi ne hotela povedati njegovega imena?

— Obupno je sklepala roke.

— Ne bil bi prav nič pametnejši, če bi ti ga povedala, — je odgovorila. — Bil je divji, zagorenel in brezvesten človek. Spoznala sem ga, ko sem bila še dekletce. Moj oče je večkrat dejal, da je ta človek lopov in zdi se mi, da je imel prav. Imel je vedno mnogo denarja, živel je zelo razkošno in o njem so krožile čudovite zgodbe. Še ko je študiral v Oxfordu.

Polkovnik je položil ženi roko na ramo.

— Ubožica, — je dejal z drhtečim glasom in ta besedica je tako omehčala brezčutno ženo, da je v naslednjem hipu slonela na moževih prsilih.

Edini igralec, katerega se niti niti niti neznani, niti pričakovani, niti nepričakovani preokreti te nočne drame niso dotaknili, je bil nedvomno Tiger Trayne. Ob enajstih je sedel pri zajutruku. Pričakovane novice je držal na kolenih, a na nosu je imel očala. Slugi, ki mu je stregel, je dejal, da je kava brez okusa. Ozmerjal ga je, da mu ni dobro osnažil hlače. Baval se je z malenkostmi vsakdanjega življenja, prižgal si je cigaro in začel prebirati borzna poročila. Kdor bi ga bil videl, bi dejal, da skrbi samo za svojo udobnost. Zapel je zvonec in sluga je odšel iz sobe. Kmalu se je vrnil in zaklenil za seboj vrata.

— Sprejmete gospo Ollorbyjevo, sir?

Tiger Trayne je odložil novine, snel je očala in jih obrisal s svilnim robcem. Vse je delal zelo počasi in mirno.

Pasijonske igre v Oberamergau

Letos bodo zopet igrali v Oberamergau v Južni Nemčiji svetovno znane pasijonske igre. Letos se začne 11. maja in bodo trajale do 28. septembra. Kristusovo trpljenje vprizore ta čas 50-krat. V zasedbi so nastale letos važne izpremembe. Krista je igral zadnjih 30 let, torej l. 1900, 1910 in 1920 Antonin Lang, letos pa prevzame to vlogo Alois Lang, ki pa ni v sorodu z Antoninom. Oba se pečata z rezbarstvom, ki je v Oberamergau zelo priljubljeno. Antonin aLang je star 55 let, Alois pa 38. Vloga Device Marije prevzame letos Anna Rutz. V nasprotju z dekleti, ki so nastopale doslej v tej vlogi in ki so imela večinoma temne lase in oči, ima Anna Rutz svetle lase in je podobna Madonnam, ki jih vidimo na slikah flamskih in severonemških šol.

V Oberamergau so na nastale še druge izpremembe. Zgradili so namreč novo gledališče za 5200 gledalcev ter nabavili nove dekoracije in kostume. Skoraj ves kapital mesteca je bil vložen v to podjetje. Sedaj gre samo še za uspeh igre, ki se je razvila iz prvotne verske ustanove v veliko finančno podjetje nekako tako, kakor se je prelevilo tudi prvotno krščanstvo. Nad 25 milijonov Din so porabili za popravilo in gradnjo novih avtomobilskih cest, vodovodov v Oberamergau. Sami prebivalci mesteca so potrošili za popravilo starih in zidanje novih hiš nad 12 milijonov Din. Da bodo mogli sprejeti pod streho tujce. Če letošnje igre ne prinese toliko, da bodo te izdatke krili, zaide Oberamergau v dolgove tako, da bodo letošnje igre najbrž zadnje.

Zanimivo je, kako so sploh začeli igrati v Oberamergau pasijonske igre. L. 1633 je razsajala na Bavarskem v okolici Oberamergau kuga. Vse sosedne vasi so bile okužene, samo v Oberamergau še ni bil nihče bolan. Da se rešijo strašne bolezni, so prebivalci zaprli vse vhodne in niso pustili nobenega tujca v svoj kraj. Legenda pa pripoveduje, da je prišel pred Oberam-

mergau neke noči divji lovec, katerega so preganjali lovci. Mito je prosil prebivalce, naj ga rešijo. Po dolgem prizadevanju je bila njegova prošnja uslišana, toda mož je komaj prišel v Oberamergau, ko ga je ponadla kuga. Epidemija se je hitro širila po kraju in tedaj so se pobožni prebivalci zaobljubili, da bodo igrali vsakih 10 let pasijonske igre. Obljubo so tudi držali. Ker pa smelo nastopati pri pasijonskih igrah samo domačini, so postale vloge v nekaterih rodbinah že dedne. L. 1890 so slavili v Oberamergau 25letnico pasijonskih iger.

Mesto žensk

V neki starejši opereti se opisuje svet narobe — žene opravljajo posle uradnikov in vojakov, moške pa kuharice in pestuni. Ta operetna fantazija je postala resnična v Detroitu, v središču Fordovih avtomobilskih tovarn, Racionalizacija Fordovih podjetij je prišla tako daleč, da so bili zaposleni delavci pri strojih čisto mehanično in da je postalo delo tako lahko, da bi ga zmagovali tudi otroci. Čemu torej imeti v tovarnah delavce, če pa lahko opravijo isto delo delavke, katerim je treba plačati skoro polovico nižje mezd? In tako se že več let nadaljuje v Fordovih tovarnah zanimiv proces, da odpustajo vedno več delavcev, katerih mesta zavzemajo delavke. Že opetovano se je zgodilo, da se je moral mož kot tovarniški delavec umakniti iz tovarne svoji ženi.

Tako je naraslo število zaposlenih žensk in brezposelnih moških na tisoče. Večini oženjenih delavcev ni preostajalo drugega, nego opravljati doma posle, katere so opravljale poprej žene. Moške vodijo gospodinjstvo, kuhajo, hodijo na trg in previjajo otroke. Na trgu v Detroitu vidite skoro same moške, ki kupujejo razne življenske potrebščine. Dohodki so se sicer s tem znižali približno za 40%, vendar so pa mezd delavk v Fordovih tovarnah tako visoke, da žive delavske rodbine v primeri z rodbinami delavcev v drugih industrijskih podjetjih zelo dobro.

MODROCE

La afrik močno blago Din 240.— spodnje modroce, mreže, posteljne odeje, jastučnice kupite pri

RUDOLF SEVER

Marijin trg 2

Zahtevajte vzorci! 29/T

Trgovina z meš. blagom

in skladiščem z vsem inventarjem se zaradi takojšnjega odpotovanja nemudoma odda. Je na prometni cesti v Ljubljani. Cena ugodna — tudi najemina nizka. Naslov pri upravi »Slov. Naroda«. 1503

Stavbni tehnik

Išče mesto za takoj ali za 15. maj. — Ponudbe pod »Praksa 1499« na upravo »Slov. Naroda«. 1499

Brivskega pomočnika

dobrega in hitrega delavca, ki zna ondulariti, sprejme s 15. majem Iv. Mrak, frizer za dame in gospode, Radovljica. 1500

Avto

v prvovrstnem stanju, uporaben za taksameter, evropske ali ameriške znamke, štirisedežno limuzino, s prima strojem za izkance kupim proti takojšnjemu plačilu. Ponudbe s točnim opisom, označbo prevoženih km in cene na naslov: Josip Kozlevčar, Šoštani. 1501

Vzgojiteljico

za takojšen nastop k 9-letnemu dečku in 13-letni deklici, z znanjem nemščine in francosčine sprejemam. Ponudbe s fotografijo na poštni pretinac 53, Brod na Savi. 1470

L. Mikuš

LJUBLJANA Mestn. trg 15

poročam svojo zalogo dežnikov in solčnikov ter sprehajalni palice Popravila se izvršujejo — točno in solidno —

trgovino s specerijskim blagom, delikatesami in zajutrskovalnico

O nizkih cenah, prvovrstnem blagu in solidni postrežbi blagovolite se prepričati. 6826

Priporočam se z odličnim spoštovanjem

Pavel Erzin.

Otvoritveno naznanilo.

Slavnemu občinstvu vladno naznanjam, da sem otvoril v Ljubljani na Poljanski cesti štev. 15 (v novi mestni hiši) moderno in higijenično urejeno

1. maja se otvori vrt gostilne Pod gozdom (Plankar) na Dolenjski cesti pod Rakovnikom

Prijetna senca, trata, tri gugalnice za otroke, telovadni drog, Balinišče. Galerijski vrt. Lep pogled na Rakovnik in Golovec. Dobijo se pristna štajerska in dolenjska vina. Vsak dan sveže pivo v vrčkih. Golaž že ob 6. uri zjutraj. Kava, mleko, čaj, kakao, čokolada in drugo. Gorka in mrzla jedila. Najtočnejša in najsolidnejša postrežba. Specijaliteta: izborni domači zelenec.

Za obilen obisk vsem, zlasti izletnikom in obiskovalcem Rakovnika, se priporoča.

GOSTILNA PLANKAR.

J. MAČEK

Ljubljana, Aleksandrova cesta št. 12

v oblekah in površnikih najcenejši!

Hišni posestniki

kojim zidna vlaga uničuje vrednost njihovih hiš, stavbeniki

in vsi, ki hočejo vlažno zidovje osušiti, oziroma zavarovati pred vlago in vodo, naj uporabljajo naš absolutno zanesljivi izolacijski preparat

„ISOL“

Prospekte z navodili uporabe pošljite brezplačno

LJUBLJANSKA KOMERCIJALNA DRUŽBA

Ljubljana, Bleiweisova cesta št. 18.

DVOKOLESA — TEŽA OD 7 KG NAPREJ

najlažjega in najmodernejšega tipa najboljših svetovnih tovarn. Otroški vozički od najpreprostejšega do najtinejšega modela. Izdelujejo se tudi po okusu naročnika. Sivalni stroji, motorji, pneumatika, posamezni deli. Velika izbira, najnižje cene. Prodaja na obroke. Ceniti franko.

»TRIBUNA« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

+

V najgloblji žalosti naznanjamo vsem prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naš ljubljani soprog, oče, stari oče, gospod

Mihael Kabaj

šolski upravitelj v pokoju

dne 28. t. m. ob 11. uri zvečer po kratki, mukopolni bolezni v 74 letu starosti mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v četrtek, dne 1. maja ob 10. uri dopol. izpred hiše žalosti, Komenda št. 10, na farno pokopališče.

Komenda, dne 29. aprila 1930.

Globoko žalujoča rodbina Kabajeva

+

Potrti v neizmerni žalosti javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naš neizmerno dobri soprog, ljubljani oče, tast, brat, stric in stari oče, gospod

Leopold Tratnik

pasar, hotelir in hišni posestnik

danes ob 14.30 po kratki bolezni, udan v Bogu in previden s svetotajstvi, v 77. letu starosti za večno zažisnil svoje blage oči.

Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v četrtek 1. maja ob 14.30 iz hiše žalosti, Sv. Petra c. 25, na pokopališče pri Sv. Križu.

Ljubljana, dne 29. aprila 1930.

Žalujoče rodbine TRATNIK, inž. MENCINGER in NEŠKUDLA ter ostalo sorodstvo.

Sivalni stroji

„Gritzner“ „Adler“ in kolesa,

najboljši material, precizna konstrukcija, krasna oprema ter najnižja cena kakor tudi

pisalni stroji „Urania“ so samo

pri Jos. Petelinc, Ljubljana

Telefon 2913

ob vodi, v bližini Prešernovega spomenika.

Vešletna garancija! Pouk v voženju brezplačen

ZA STAVBE

po znižanih cenah vsakovrsten suh, tesan in žagan les. — Vsaka množina v zalogi. Žaganje, odpadki od lesa, drva. — Dostava tudi na stavbo.

FRAN SUŠTAR

lesna industrija in trgovina, parna žaga

LJUBLJANA, Dolenjska cesta 12.

Sivalne stroje dobite najceneje, ako jih kupite direktno iz glavnega skladišča v veliki izbiri. — Ceniki franko. — Prodaja na obroke.

F. Batjel, Ljubljana.

Karlovska cesta 4

Zastonj

pošljemo vsakemu na zahtevo bogato ilustrovani cenovnik električnih lestenecv in drugih razsvetil.

Tvorniško skladišče lestenecv, Zagreb, Gundulićeva ul. 7

„Radiorad“

Otvoritveno naznanilo.

Slavnemu občinstvu vladno naznanjam, da sem otvoril v Ljubljani na Poljanski cesti štev. 15 (v novi mestni hiši) moderno in higijenično urejeno

trgovino s specerijskim blagom, delikatesami in zajutrskovalnico

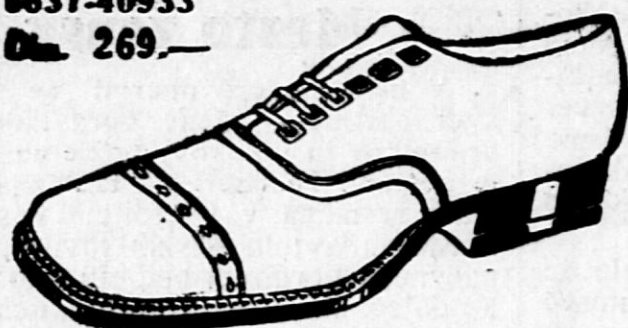
O nizkih cenah, prvovrstnem blagu in solidni postrežbi blagovolite se prepričati. 6826

Priporočam se z odličnim spoštovanjem

Pavel Erzin.

Za vso rodbino

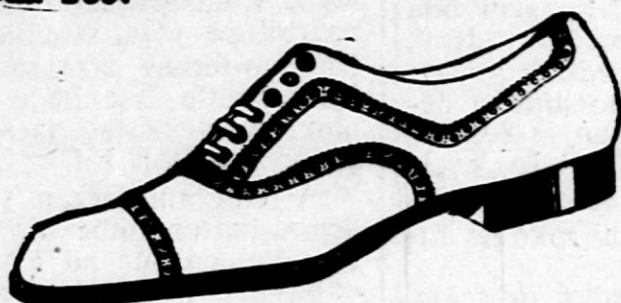
8637-40933
Din. 269.—

Elegantni polčevlji, tope oblike, izdelani iz finega rjavega ali črnega telečjega boksa.

Čvrst podplat in elastičen gumast podpetnik olajšujeta hojo in se v njih ne utrudita.

9637-78961
Din. 269.—

Čevlji za promenado in vsak dan, polkileste oblike, okrašen z okusno perforacijo. Izdeluje se v črni ali rjavi barvi.

1937-40822
Din. 199.—

Moški polčevlji iz prima usnja z gumastim podpetnikom.

6227-
Din. 199.—

Kombiniran moški čevlji v obliki sandala. Elastičen podplat in gumasta peta omogočujeta udobno hojo.

6625-89952
Din. 229.—

Okusen polčevlji na trakove, okrašen s kombinacijo sunburn in rjave barve ter s finim perforiranjem.

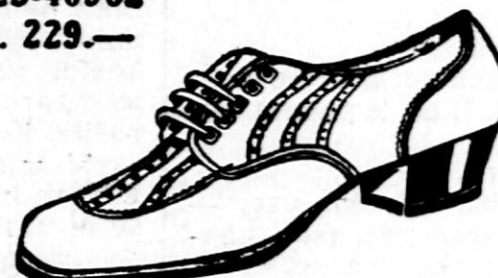
Široka oblika olajšuje hojo, zaradi česar je priljubljen za izprehode in daljše izlete.

1645-84951
Din. 229.—

Čevljiček za izprehod v modnih barvah, okrašen s finim perforiranjem.

6625-40962
Din. 229.—

Rjav ali lakiran polčevlji na trakove, okrašen s finim perforiranjem. Nizka peta in široka oblika zagotavljata udobno hojo ter ga zaradi tega priporočamo za vsakodnevno porabo.

1955-44639
Din. 229.—

Jako močan in udoben čevljiček na nizki peti v sunburn barvi, okrašen s temnejšo nianso rjave barve.

9805-60305
Din. 229.—

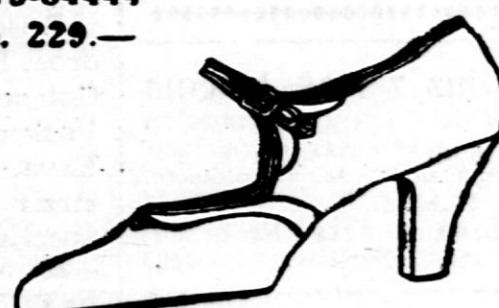
Dekoltiran čevljiček iz laka ali rjavega ševra. Izdelujemo jih svilenega atlasa za Din 169.—, a iz saltina za Din 69.—. Praktičen in eleganten čevljiček, ker dela nožico majhno in dražestno.

9675-84461
Din. 229.—

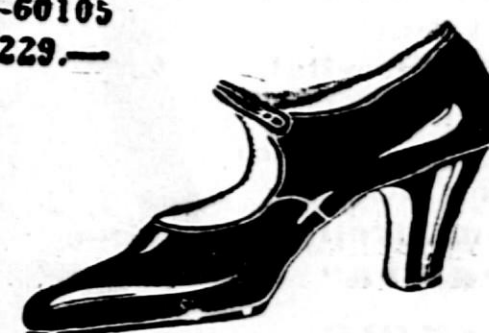
Čevljiček za promenado na visokem podpetniku v svetlih barvah, z okusno kombinacijo barve in kačje kože. Našiti okraši so karakteristika letošnje mode.

9675-84444
Din. 229.—

Nežen damski čevljiček, svetlih barv, z okrasom prave kačje kože. Izdelujemo ta okras tudi v laku.

9845-60105
Din. 229.—

Eleganten, gladek, lakiran čevljiček k večernim toaletam. Ta čevljiček izdelujemo tudi iz atlasa za Din 169.— in črnega lastina ali žameta za Din 89.—.

Br. 27-30 99.—
Br. 31-34 129.—
Br. 35-38 149.—

Razposajeni dečki.

Izdelujemo čvrste čevlje iz mehkega dullboksa z gumastim podplatom in indijancem. Jako trpežen.

3676-
Din. 69-89.—

Lahek otroški čevljiček iz mehke kože. Široka oblika odgovarja vsem potrebam otroške nočice.

3630-
Din. 29.—

Najmilijšim.

Otroški čevljiček iz finega ševra v raznih barvah. Opremljen je s praktično spono za zavezovanje ter se lahko obuva.

3632-70922

Br. 27-30 Din. 129.—
Br. 31-34 Din. 149.—
Br. 35-38 Din. 169.—

Eleganten polčevlji za male kavalirje. Izdelujemo jih iz finega telečjega boksa rjave barve.

2842-60705

Br. 27-30 Din. 99.—
Br. 31-34 Din. 129.—
Br. 35-41 Din. 169.—

Dekliški čevljiček iz la. rjavega boksa ali črnega laka.

9142-10703

Br. 27-30 Din. 49.—
Br. 31-35 Din. 59.—
Br. 36-38 Din. 59.—

Dekliški bel platnen čevlji z usnjenim podplatom. Je tako poceni, da vsako lahko razveseli svoje otroke z novimi čevlji.

2622-84732

Br. 27-30 Din. 129.—
Br. 31-34 Din. 149.—

Eleganten dekliški čevljiček.

Izdelan iz finega telečjega boksa v sunburn barvi ali črnem laku z okrasom imitirane kačje kože.

Vrsta 3672-70922

Br. 27-30 Din. 129.—
Br. 31-34 Din. 149.—
Br. 35-38 Din. 169.—

Dečki rjav ali črn visok čevlji z usnjenim podplatom.

Rata